

SPEKTRUM

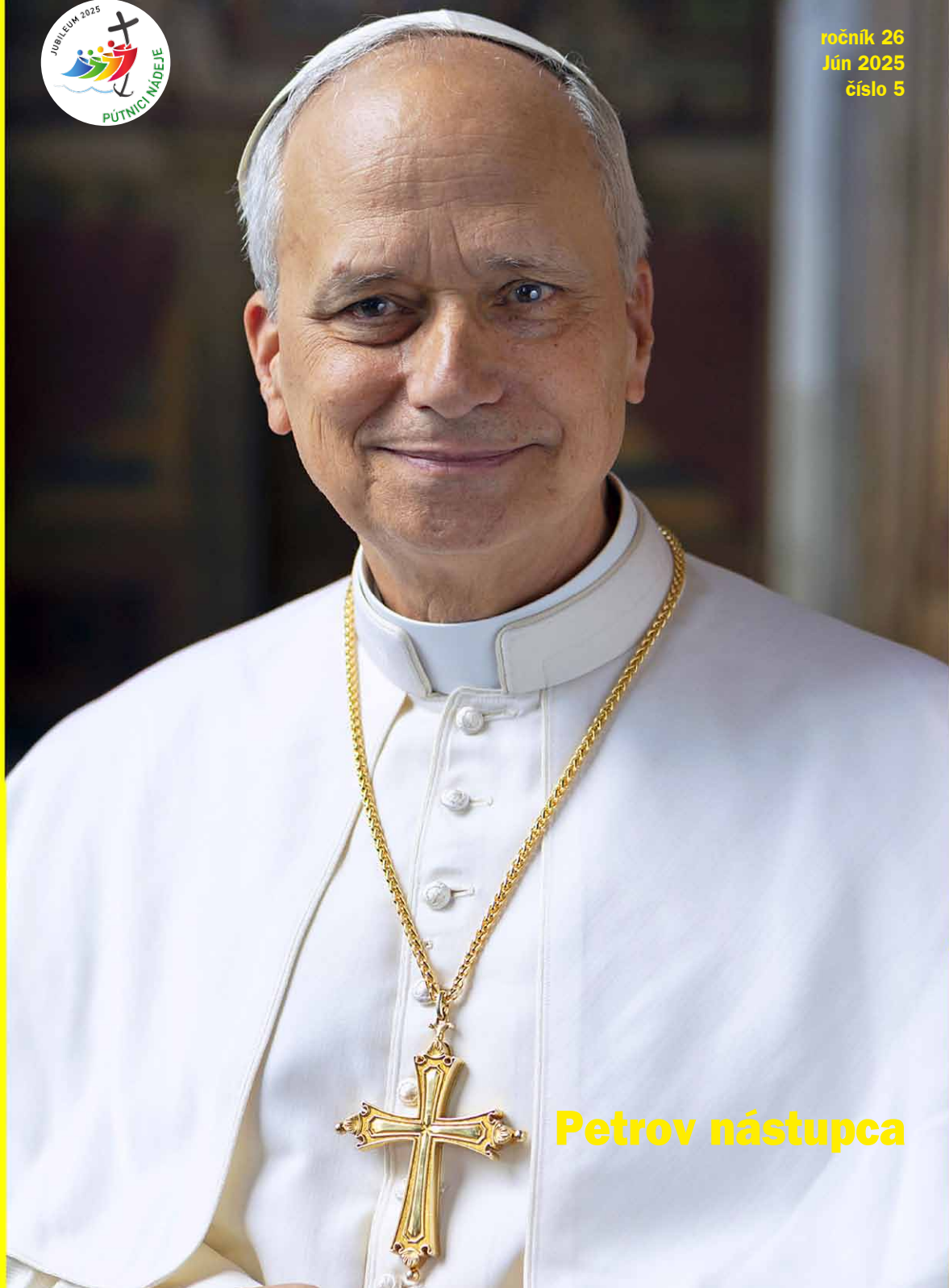
Časopis zo života rímskokatolíckej farnosti Vítaz

ročník 26

Jún 2025

číslo 5

Petrov nástupca

Petrov nástupca

Smútok zo smrti pápeža Františka vystriedala radosť zo zvolenia nového pápeža Leva XIV. Radosť Cirkvi je týmto znásobená zvlášť v tomto veľkonočnom období.

Príchod nového pápeža je pre Katolícku cirkev, a najmä pre srdcia veriacich, vždy veľkou udalosťou. Je to okamih, keď sa nádej a očakávanie prepletajú s prísľubom nového začiatku, nového smerovania a nového impulzu pre duchovný život miliónov ľudí po celom svete.

Lev XIV. prichádza v dobe, ktorá pred Cirkv stavia mnohé výzvy. Od nového pápeža sa očakáva nielen vedenie, ale aj múdrosť, odvaha a pastoračné srdce, ktoré dokáže osloviť a povzbudiť.

Veríme, že pontifikát Leva XIV. prinesie Cirkvi svieži vietor, povzbudenie pre našu vieru a nové impulzy pre vzájomnú lásku a službu blíznym. S úctou a otvoreným srdcom vítame nášho nového Svätého Otca a modlíme sa za jeho náročnú službu. Nech ho Duch Svätý vedie na každom kroku jeho cesty.

Živ, Bože, Otca Svätého, námestníka Kristovho.

d. o. Marek

Rím 8. 5. 2025, Habemus Papam; snímka: Adam Rabara, Postoj

OBSAH

Úvodník 2

KATECHÉZA

Odpustová homília 4

Homília na Najsv. Trojicu rok C 9

Homília na Božie telo rok C 10

ROZHOVOR

Pavol Hudák 11

Tarcaj na hrade Lipovec 20

Kecharitomene (30. časť) 22

SPEKTRUM MLADÝCH

Ahoj, deti! 23

Máš problém? (134. časť) 24

Okienko Mareka Rojaka 25

Trampoty v manželstve (191. časť) 26

Ohlášky, Stalo sa, stane sa 29

Prehľad úmyslov sv. omší 30

SNÍMKY

Titulka: Vatican Media

Vnútná predná: A. Rabara

Vnútna zadná: M. Magda

Vonkajšia zadná: M. Magda

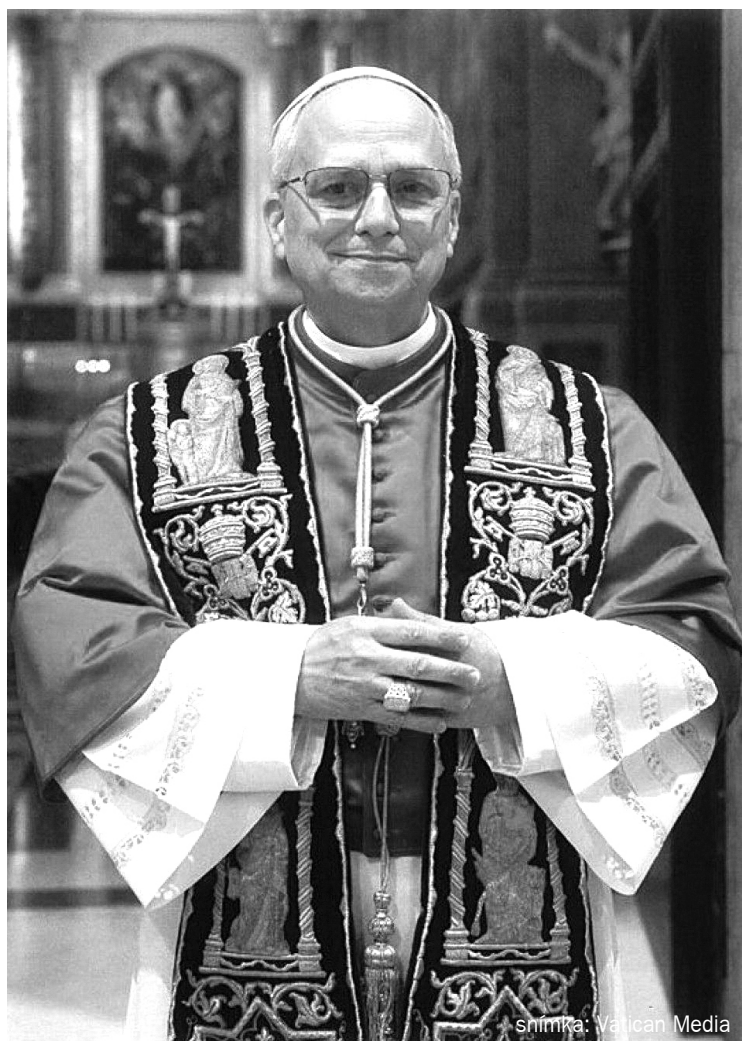
SPEKTRUM**Vydáva:**Rímskokatolícky farský úrad
vo Vítaze pre vnútornú potrebu**Za vydanie zodpovedá:**

d. o. Marek Hnat so spoločnosťou redakcie

Jazyková úprava: Anna Blizmanová**Grafika:** Martin Magda sr.**Redakčný tím:** † d. o. Ján Biroš, Zuzana
Forišová, Ľubica Gurčíková, Viktória Uličná,
Blažej Vaščák**Kontakty:** Tel.: 051/791 62 35e-mail: vítaz@rimkat.sk, spektrum@rimkat.skwww.farnostvítaz.sk

IBAN SK36 0900 0000 0050 3744 5647

Redakcia si vyhradzuje právo úpravy textov.

snímka: Vatican Media

Silné a dojímavé posolstvo pápeža Leva XIV. (Roberta Prevosta):

Bratia, sestry...

Hovorím k vám.

Najmä k tým, ktorí už neveria...

ktorí stratili nádej, nemodlia sa...

lebo si myslia, že Boh odišiel.

Robert Prevost (pápež Lev XIV.)

Odpustová svätá omša sv Jozefa, robotníka

Proroka si všade uctia, len nie v jeho dome

Homília, ktorú predniesol slávnostný kazateľ d.o. Pavol Hudák, rektor pastoračného centra vo Vysokej nad Uhom

Proroka si všade uctia, len nie v jeho dome. Zaujímavé, že? Skade to má tú všetku múdrosť a moc? Ľudia, čo ho poznali, si začali klásť otázku: Skade to má? A nie že by sa tešili, ale sa pohoršovali. Že je múdry, že robí veľké veci, čo sa nedajú vysvetliť, sa ľudia pohoršovali. Asi je niečo v nás ľuďoch také krehké, že namiesto toho, aby sme sa tešili, žehnali a priali si, niekedy robíme presný opak. A potom prichádzajú všetky možné trápenia všade tam, kde nám treba prorokov.

Kde všade by mal byť prorok? Napríklad prorokom by mal byť otec rodiny. Má tam prorocké poslanie. Lebo prorok má hovoriť pravdu vhod-nevhod, povedať pravdu, ako to je. Preto proroci neboli veľmi obdivovaní a milovaní, dokonca ani sami nechceli byť prorokmi, lebo vedeli, že ich to bude niečo stáť. Ľudia ich budú odmietať. Povedia: „Kajajte sa.“ Ľudia sa nechceli kajať. „Čo nám to hovoríš?“ Ale je dôležité mať prorokov, pretože prorok je Boží muž, ktorý ukazuje cestu. A tam, kde poslúchli proroka, bol národ požehnaný, kde neposlúchli, tam chýbalo požehnanie. A preto je dôležité, aby sme si vytvorili vzťah k prorokom – dobrý, pozitívny, múdry, lebo to, že sa niečo udialo, že prišla múdrosť, to je dobré, lebo my ju tiež potrebujeme. Odmietnutím prorokov sme nemúdri, ale Boh chce, aby sme boli múdri, aby sme sa tešili z toho, že nám niekto prišiel ukázať cestu. Preto je dôležité stať sa ľuďmi, čo uka-

zujú cestu. Človek môže byť veľmi obdarovaný, ak sa otvorí Bohu. Tomáš Kempenský hovorí, že človek môže dostať v krátkej modlitbe viac poznania ako za desať rokov usilovného štúdia. A je to pravda, že človek dostane svetlo poznania. Chcel by som vás dnes pozvať, na príhovor svätého Jozefa, k svetlu poznania, ktoré potrebujete do svojho života. Každý sa má stať prorokom, každý má byť naplnený Božím Duchom, nie preto aby seba vyvyšoval, ale aby počúval Boha, čo mu hovorí. A skrze slovo od Boha môžeme prijať veľmi veľa darov do svojho života.

Ako počuť Boží hlas? Základným darom alebo charizmou, cez ktorú prichádzajú všetky dary, je láska. Preto keď žijeme lásku, Boh k nám hovorí. Tak sa otvára nebo, lebo Boh nám chce dávať nebo. On nám chce dať zažiť dotyk neba, preto nám dáva svojho syna, ktorý nás vykúpil z našich hriechov a spasil. Takže dal nám identitu Boha do nás samých. Sme stvorení na Boží obraz a návrat k Bohu je návratom k ľudskosti a k sebe samému. Identita – tým sme začali úvod svätej omše. Identita vašej obce. Ako muža a ženu ich stvoril. Vidíme pred nami krásne ženy v krojoch, to je identita dievčat, je to vaša identita. Darmo sa budeš hrať na chlapca, lepšie ti pasuje, keď si žena, lebo to je to, na čo máš, na čom môžeš stavať, lebo to je tvoja identita. Som dobrovoľný hasič, varastal som pri nich, chodil s nimi na súťaže. Naháňali sme

sa s hadicami jak malí chlapci a pomáhali sme. U nás takisto funguje náš zbor. Veľmi sa teším včelárom, majú talent. Ja so včelami pracovať neviem, sú nádherné. Čítam o včielkach, aké sú múdre, že keby zanikli včely, aj my zanikneme. Obdivujem tých, čo to vedia, lebo majú dar sa tomu venovať. A máme aj iné identity. Keď dar stratí identitu, stratí hrdosť. Chápeme? Čudujem sa, že Slovensko existuje, pretože ten, kto mal kráľovstvo, či to bolo v Maďarsku kráľ, alebo v Poľsku, alebo v Prahe, ten národ má svoju väčšiu hrdosť. Mal kráľovstvo. Bol som pozrieť v Nórsku, je to tam zaujímavé. Každých sto metrov v parku je nejaká busta. Pýtam sa Nórov: „Čo je toto?“ Povedali mi: „To sú ľudia, ktorí niečo urobili pre mesto.“ A oni im tam urobili bustu, tí ľudia boli vzácní. Nemusia byť svätorečení, blahorečení, ale ďakujú im za to, že niečo urobili. Toto je identita. Vy ste vášmu pánu farárovi dali tu epitaf. Otec Juraj Riško má epitaf, nevedel som o tom. Ráno mi to pán farár ukázal. Paráda, tí ľudia vedia byť vďační. A vďačnosť je pamäť srdca, toto podrží vaše rodiny. Keď vy budete v rodine ďakovať Bohu za vašich rodičov a starých rodičov, budete nesmierne bohatí. Žiadne milióny nevyvážia vašu identitu, lebo identita je návrat ku koreňom.

Keď prežíva nejaká rehoľa krízu a nie sú povolania, pýtam sa sestričiek: „Povedzte, ako vznikla vaša rehoľa pred 400 rokmi? Váš

snímka: M. Magda

zakladateľ ju založil na nejakej charizme. Vráťte sa ku koreňom – to je identita. Asi ste sa trochu vzdialili, nie?" Mám sestru v reholi, tak viem. Čo je identitou človeka? Musíme sa vrátiť k Adamovi a Eve. Adam bol sám, bol smutný. Tak je to napísané v Biblii. A prečo Boh stvoril Evu? Aby bol veselý, aby nebol sám. Nevedel, že je mužom, kým nestretol ženu. Ani nevedel, kým je. Stvorený na Boží obraz a taký akoby nedokončený. Až cez ženu spoznal, že je mužom. To je identita muža a identita ženy, vzájomne sa dopĺňajú a identifikujú. Skrze vzťah a nielen telesný, psychický, ženy sú iné duševne, stvorené ináč, úplne fungujú ináč. Ona furt reve a nevie prečo. Preto chcem povedať, že ženy ste úplne iné a práve vaša odlišnosť robí nás mužov obohatenými, rozumnejšími, teda malo by a azda lepšími, lebo dobrá žena dokáže muža zmeniť. Volajú mi do Domčeka rodičia: „Otec Pavol, nemáte nejaké dobré dievča?“ „A načo by vám bolo?“ „Máme syna a nevieme, čo s ním.“ Rodičia mi volajú, aby som pozháňal dobré dievčatá chlapcom. Aby bol úplne iný, lebo by sa zalúbil. Rodičia sú bezmocní nad svojim synom. A ona by nad ním mala moc. Ženy majú moc nad mužmi. Keď nevedia, čo s nimi, tak mu dať len ženu. Preto hovorím, že je naozaj dôležité si uvedomiť krásu identity muža a ženy.

Dnes máme svätého Jozefa, patróna mužnosti. Každý muž by sa mal volať aj Jozef. Lebo to je patrón, to je správny chlap, dostal na starosť Nebeskú matku a Božieho syna. Mal sa o nich starať a bol zodpovedný, ináč by tu nestál. Chápete, aké to je dôležité? Dnes som povedal, že druhú najväčšiu úctu medzi svätými má svätý Jozef. Panna Mária má hyperdulia úctu a svätý Jozef hypodulia, všetci ostatní svätí majú dulia - úctu. Pamätám si zo seminára, že iba jediný Jozef má stupeň hypoduliu. Sú tri stupne medzi svätými. Jozef je výnimočný svätý. Vy máte génia, ktorý buduje vašu identitu. V dome každého z vás by mal byť nejaký svätý Jozef. Keď som bol prednášať v Belgicku, prišiel som do kláštora sestier Matky Terezy. Privítali ma sestričky černošky a svätý Jozef – socha. Hovorím: „Aj vy máte Jozefka?“ „No jasné, v každom kláštore stojí pri dverách svätý Jozef, aby chránil naše sestry.“ To je ich muž, čo chráni sestričky. My máme Dom svätého Jozefa v Domčeku. Je to dom pre dobrovoľníkov a naše rodinky, vznikol preto, lebo sme potrebovali postaviť halu. Jeden môj kamarát mi hovorí: „Zožeň nejaký dom pre robotníkov, čo budú stavať.“ Takže Dom svätého Jozefa, robotníka u nás, chápete? Teraz slúži krásne všetkým, čo prichádzajú. Máte fakt

obrovský dar - svätý Jozef by vám mal pomôcť žiť identitu. Ak budete mať dobrých mužov, aj žena sa bude cítiť ženou pri dobrom mužovi. A naopak. Svätý Jozef je taký dobrý chlap, že bude stáť pri každej žene, ak ho poprosí. Všimol som si, že ženy majú úctu k Jozefkovi, radi ho vzývajú: "Pomôž mi!" Lebo chce pri sebe niekoho pevného. Vie, že ju nesklame a podrží. A svätí sú takí, svätí sú dokonalí a sú v nebi. A to je veľký dar, že ich máme.

Neviete o tom, ale dnes je presne 26 rokov, keď bola vo Vysokej nad Uhom prvá „Púť radosti“, dnes to začalo. Čiže dnes na sviatok svätého Jozefa slávi celý Domček slávi 26 rokov. Téma bola: „Krása mužnosti – Jozef, muž spravodlivý“. Potom druhá púť: „Srdce ženy – Velebí moja duša Pána“, bolo to v roku 1999. Pamätám si na tie príhovory, čo tam boli, prepisoval som tie kázne. Naozaj je krásne si uvedomiť, že sme povolani žiť identitu svojho života. Navrátiť sa k tomu, čo Boh chcel od nás, ako nás chcel stvoriť. Trošku zvýrazníť mužnosť, keďže máme Jozefa, aby sme vedeli, čo je poslaním muža. Povedali sme si tri úlohy muža:

1. Byť prorokom – ten, ktorý hovorí pravdu. Mamky niekedy hovoria: „Ticho, ticho deti, len ockovi nepovedzte, aby sa nezaťažoval.“ Mamka naučí deti klamať. A ocko: „Nie, povedz jak to bolo!“ Čiže otcovská láska dáva podmienky: „Budem ňa ľúbiť, ale povedz, ako to bolo.“ Chceme vedieť pravdu, ako to je. Byť prorokom - ohlasovať pravdu vhod - nevhod. Byť za tým, stáť za tým, lebo kto podrží celú rodinku?

2. Druhá úloha muža je – byť kňazom v rodine. Čiže ten, ktorý prináša obetu v mene celej rodiny. Keď sa začína obedovať alebo čokoľvek, otec sa má modliť, nie mamka, ona sa furt modlí. Ženy sa vždy modlia od rána do večera, ale muž musí mať čas a priestor na modlitbu. Keď sa nebude muž modliť, je zle, lebo kňaz sa nemodlí. A on sa má modliť. A preto vždy, keď sa začína niečo spoločné, ocko by sa mal pomodliť. Ak ocko nie je doma, tak syn. Začni „Otče náš...“ a keď sa naučí byť mužom a kňazom v rodine, rodina bude požehnaná kňazstvom ich ocka. Dnes berieme mužom kňazstvo, berieme im úlohu byť tými, ktorí prinášajú obetu za celú rodinu, lebo on je hlavou syna, hlavou dcéry, je hlavou manželky. Žena je srdcom muža, však bola stvorená z rebra, aby chránila srdce muža. Tak je stvorená, lebo rebro chráni. Skúste vybrať chlapovi rebro. Stlačiť tak a zabiješ ho. Hrudný kôš chráni srdce. Ženy, vy máte vznešené poslanie byť takými strážnymi anjelmi vašich rodín. Byť pre toho muža takou ochrankyňou a spoludedičkou nebeského kráľovstva, chrániť srdce muža, aby muž mohol byť mužom a splniť svoju úlohu kňaza. Muž vyjadruje lásku obetou. Ak muž nevyjadří lásku obetou, tak jeho mužnosť je pre tento svet stratená, chýba obeť otca. Keď ide otec do kostola, keď otec ohne koleno v modlite, to je tak silný vzor, lebo ocko sa modlí. Toto potrebujú deti vidieť, že náš ocko sa prežehnal, náš ocko sa pomodlil. A verte, že to je silnejšie, ako keď sa modlí mamka. Ženy, je to tak? To je autorita. Chodím prednášať po školách. Viete, čo mi hovoria pani učiteľky? Že mi závidia, že som chlap. Bo keď ja poviem niečo mladým, mňa poslúchajú aj chlapci, aj dievčatá. Ona hovorí a nechcú ju počúvať, lebo je žena. Dievčatá povedia: „Hovor si, čo chceš.“ A chlapci sa hrajú. Dnes je drina byť učiteľkou. Ale muž má autoritu. A my máme zodpovednosť za tú autoritu, ktorú sme dostali od Boha – autoritu mužnosti a máme ju používať s láskou. Máme autoritu, len ju prijímame zodpovedne a môžete byť obrovským darom pre vašu rodinu aj pre spoločnosť. Kamkoľvek prídeš, môžeš byť mužom. Aj spoločnosť potrebuje dobrých mužov – prorokov. V spoločnosti, v zamestnaní, kdekoľvek potrebujú pevného chlapa, o ktorého sa môžu oprieť, alebo v spoločenstve, kde slúžite. To je veľmi silné.

3. Tretie poslanie mužnosti je byť tým, ktorý kráča ako dobrý pastier vpredu, je vzorom pre ovečky. Pastier nenaháňa ovce, to Dunčo naháňa. Nemáš byť Dunčom, že chodte do kostola a ja nejdem. Ale pastier ide prvý a deti za ním. Pozeral som na dedinkách. Bol tam pastier, rozprávali sme sa a ovečky išli za ním. Potom sa pohol, ovce sa pohli, zostal stáť a ovečky stali a papali. Fakt pastieri fungujú, ako povedal Pán Ježiš v evanjeliách, tak to funguje. Čiže otec, keď sa pohneš, pohne sa celá rodina. V tebe ide celá rodina do kostola akoby išli všetci, keď si išiel ty, lebo si hlava. Aké je to krásne. A pritom žiť normálnu mužskú zbožnosť. Nie ženskú zbožnosť u muža, ale mužskú. Normálne ísť, nemusí toho byť veľa, čo povieš. Ženy veľa rozprávajú. Muž môže pri modlitbe stručnejší, ale jasný. A toto Boh počuje, lebo v tebe je Jozef vašej rodiny. Čiže pomôžme mužom byť mužmi, povzbudíme ich, poďakujeme, nekritizujeme furt. Lebo my chlapi sme ješitní, my nemáme radi, keď ženy majú pravdu. Nehovorte im to furt, aj tak vedia, že máte pravdu, len im to neopakujte. Lebo potom už neprijmú žiadnu pravdu, aj keby ste sa na hlavu postavili,

snímka: M. Magda

jednoducho neexistuje. A preto hovorím, radšej ho nenápadne zmotivovať, pozitívne: „Ďakujeme, že si sa dnes pomodlil.“ Alebo: „Že si urobil niečo...“ (čo neurobil 😊). Čiže pomôžte mužom sa pozitívne posunúť v živote a potom môžete potiahnuť celú rodinu. Celú vašu rodinu.

Jedna pani mi zavolała nedávno. Máme duchovné cvičenia pre ženy v Domčeku a veľmi obľúbené. Chodia tam na tému: „Srdce ženy“, alebo „Identita ženy“, tak sme to začali robiť. Viete, ako to pomáha chlapom? Akí sú tí chlapi šťastní? Žena príde domov vymenená... Volá mi chlap z Oravy: „Ďakujem vám za to, čo ste urobili. Vyrábam dvere, darujem vám dvere do celého domu. Žena je vymenená.“ Taký šťastný. Ďalšia známa mi hovorí: „Viete čo, mala som problém s manželom. Vôbec sme si nerozumeli, vždy sme na seba narážali. A odvtedy chápem, že chlap - to je lokomotíva a žena je ten vagónik za ňou a hádza uhlie do lokomotívy. Odvtedy hádzem uhlie do lokomotívy a on ťahá celú rodinu.“ Sranda nie? Hovorím: „Napíšte to.“ A napísala mi. Na druhý deň prišlo svedectvo o tom, že pochopila, že chlapi sú lokomotívy. A ona zápasila s lokomotívou. To sa nerobí. Lebo vagónik potrebuje tú lokomotívu, aby potiahli spolu celú rodinu. Odvtedy ťahá celú rodinu, nezápasia, ale ťahajú spolu. Žena sa stala ženou a muž sa stal mužom. Milé dámy, vy nie ste lokomotívy. Prosím, nemýľte si to, len ho trochu inšpiruj. Hovorí sa, že keď chceš, aby ľudia urobili loď, nedávaj im drevo ani sekeru do ruky. Ale prebud' v nich túžbu po mori a oni urobia krásnu loď. Stačí len prebudiť túžbu: A vašou úlohou je inšpirovať, aby sa potešil, že ťa má. A bude všetko robiť, lebo vidí, aká si - jeho vzácnym darom. Takže budme k sebe úctiví, plní dôvery a lásky. Lebo sa to dá, lebo môže to byť ináč a vaše rodiny môžu byť požehnané.

Svätý Jozef je v nebi, je to jasné. Nebeská matka má najväčšiu moc príhovoru a Jozef, čo sa o ňu staral, však oni spolu ťahajú. Čo povieť Jozefkovi, Panna Mária všetko vie a oni spolu prosia. Vy máte takú milosť. Prosím, vyzývajte svätého Jozefa, majte doma fotku svätého Jozefa a žite lásku s ním. Svätí majú vzťahy v nebi, preto hovoríme, že majú spoločenstvo svätých, máme dokonca litánie k svätým. A oni majú aj spoločenstvo v nebi, podobne ako my máme tu spoločenstvá. Vy máte spoločenstvo v krojoch, máme spoločenstvá našich rodín, modlitebníčky sa modlili ruženček, takže máte spoločenstvá ružencových bratstiev,

to všetko sú spoločenstvá vzťahov alebo spevokol a vy máte vzťahy – priateľstvá. Ale aj v nebi sú svätí, čo majú vzťahy. A my sa máme stretnúť, spoločenstvo svätých v nebi a spoločenstvo „takmer svätých“ na zemi a navzájom si pomáhať. Vy máte svojich nebohých rodičov, starých rodičov, prarodičov, za nich slúžite sväté omše. Viete, čo to znamená? Že ste s nimi spojení, že oni sú svätí vašej rodiny a že máte litánie vašej rodiny. A oni vám pomáhajú, verte tomu.

Keď mi zomrel ocko dva a pol roka dozadu, cítil som taký pokoj a radosť. Bráško mi ráno 8:20 volá: „Odíšiel.“ A oznámil deň predtým, že: „Odídem, už zomriem.“ Zavolať brata, aby ho oholil, sestru, aby prišla zaspievať. Viete, on bol heligónkar, mal heligónku, zaspievali si mariánske piesne: „Mária, ochrana...“ to boli jeho obľúbené hitovky ku koncu. Sme rodina heligonkárov, spolu sme hrávali, bolo to také pekné. Rozlúčil sa. Cítil som, ako do môjho srdca vstúpilo otcovstvo môjho otca. Už nemám pozemského otca, ale viem, že je v nebi a že je stále so mnou. Už nemusím utekať navštíviť ho, lebo ocko je stále pri mne. Uvedomil som si, že bohatstvo môjho života je otcovstvo môjho otca. A vy máte svojich svätých doma. Majte s nimi vzťahy, milujte ich, aj keď zomreli. A neplačte veľmi nad tým, lebo oni sú v nebi. Môžeme aj zomierať. Naučme sa odchádzať a pomáhať si navzájom, toto je krásne. Preto vás chcem pozvať, aby sme zažívali spoločenstvo svätých. Na konci svätej omše, keď príde Anka k vám, povedzte jej: „Anka, pomôž mi. Zverujeme ti svoje deti, zverujeme ti svoje vnúčatá.“ A ona bude s nimi. Povedzte to vo viere a v láske a ona bude s nimi. Ja dnes prosím s duchovnými otcami svätého Jozefa za vás. Prišli ste tu do kostola nie preto, že ste leniví a nechce sa vám robiť. Dnes je možnosť robiť, všade robia, videl som to. Traktory vysádzajú a vy ste v kostole. Vy ste prišli preto, lebo máte úctu k svätému Jozefovi a za toto budete miliónkrát obdarovaní. Vy ste pracovitý národ, viem o tom, povedal mi to pán farár, že veľa robíte. Budte takí a je super, že pritom si nájdete čas na Boha. To je veľmi dôležité, že ste si našli čas, budete za to odmenení. Nech sa splní, nie po čom túžite, ale čo pre vás dobre. Keď budete prichádzať modliť sa, nech bude celá farnosť ponorená do Božej milosti. Nech každý bude požehnaný cez svätého Jozefa a aj na príhovor blahoslavennej Anky nech sa dejú u vás zázraky. Lebo to je možné, zázraky sa dejú.

Pred dvoma týždňami mi prišiel list. Napísala mi jedna žena od Nitry, že jej našli nádor v prsníku. Bola viackrát na vyšetrení. Poslal mi aj lekárske správy, museli to riešiť. Bola odporúčaná operácia. Tak mi napísala, že každý deň si prikladala Ankin obrázok a modlila sa. Každý deň si prikladala na to miesto a modlila sa. A keď prišla na operáciu, nič nenašli. Tak napísala poďakovanie a poslala arcibiskupovi list a všetky lekárske správy. Takže môžete Anku prosieť.

Na slávnosti blahorečenia boli tri zázraky, keď bol na štadióne v Košiciach odhalený obraz. Bolo tam tridsaťtisíc ľudí. Bola uzdravená žena z Bratislavy, ktorá mala problémy s kĺbmi. Povedal mi osobne: „Bola som uzdravená, v tej chvíli som bola uzdravená.“

Ďalšia žena ma vyhladala dva roky po blahorečení a povedala: „Chcem ostať v utajení, prišla som sa poďakovať.“ Povedala, že bola sexuálne zneužívaná, mala nočné mory, roky sa trápila. Odvtedy normálne spí. Šťastná prišla poďakovať.

Tretí bol prípad chlapca, ktorý bol vyše desať rokov závislý na pornografii, na nečistých veciach. Noc čo noc nespál, desať rokov. Mal 28 rokov, myslel, že sa z toho nikdy nedostane. Bola to nočná droga, nevedel spať. Hovoril, že odvtedy prešlo dva a pol roka a je uzdravený. Ani raz nezlyhal, žije ako nový človek.

Mám ďalšie príbehy o uzdravení - fyzické uzdravenia, psychické uzdravenia a uzdravenia zo závislostí. Anka nám ukázala tri cesty. Ja žijem tak trošku mimo, lebo furt som v tých zázrakoch a počúvam a tak... Takže keby ste mali nejaké problémy, máme virtuálnu kaplnku. Dajte mi úmysel. Všetci sa modlíme vo virtuálnej kaplnke, kde vkladáme všetky úmysly, ťažko chorých. Každý večer o 21:00 pípne mobil a všetci sa modlíme tri Zdravasy. Spojte sa s nami v modlitbe. Veľa mladých sa modlí tri Zdravasy o deviatej večer za tých, čo sú v núdzi, za ich uzdravenie. Mnohí boli uzdravení, bol uzdravený šedý zákal, histamínová diéta, je toho veľa. Takže chcem vás povzbudiť vo viere a v láske, lebo tam, kde nie je viera, neverili Ježišovi a nemohol urobiť v Nazarete zázrak. „Čo tam hovorí tesárov syn.“ Vo viere a v láske. Láska je dar, ktorým sa buduje vzťah s Bohom – úctivý, jemný, krásny. Aj so svätými. Tak nech budete vo viere a láske, vo vašej viere a láske obdarovaní na príhovor svätého Jozefa a dnes aj blahoslavennej Anky. Amen.

KATECHÉZA

Nedela Najsvätejšej Trojice rok C
z prípravy kňaza + Jána Biroša

„Duch pravdy vás uvedie do celej pravdy“

Milí veriaci!

Všetko má svoj čas. Žiadna rozumná matka nebude chcieť kŕmiť svoje novonarodené dieťaťko biftekom alebo klobásou. Žalúdok dieťaťa ešte nie je schopný niečo také stráviť. Táto zásada, že všetko má svoj čas a že nie vždy znesieme ľudí a udalosti, ktoré nás stretnú, platí aj pre dospelých. Viktor Hugo popisuje vo svojom preslávnom a sfilmovanom románe Bedári postavu komisára polície, ktorý svoj životný cieľ a obzor zúžil na kategóriu trestajúcej spravodlivosti. Prenasleduje galejníka Jeana Vajeana (Valžána), ktorý utiekol z galejí, aby ho chytil a odovzdal trestajúcej spravodlivosti. Vajeana sa však pod vplyvom stretnutia s dobrým človekom, biskupom, zmení a rozhodne sa celý zvyšok svojho života venovať konaniu dobra. Komisár vidí túto zmenu k dobrému a nevie si to vo svojej mysli vysvetliť. Má vytvorený zjednodušený životný model, v ktorom zločinec ostáva zločincem a je ho treba chytiť a potrestať. Táto zmena bývalého galejníka v dobrého človeka, ktorá sa prejavuje jasne skutkami, je pre policajného komisára niečím, čo nemôže znieť, akoby strácal zmysel svojho života a berie si život.

Keď sa Pán Ježiš lúčil s apoštolmi, cítil, že by im mal ešte vysvetliť veľa vecí, ale keď nahliadne hlbšie do ich duší, hovorí: „Mal by som vám ešte mnoho čo povedať,

ale teraz by ste to nemohli znieť.“ Bola to predovšetkým pravda o kríži, ktorú apoštoli ťažko znášali a neradi o nej počuli. Spomeňme si na príhodu, keď začína Ježiš pripravovať svojich učeníkov na svoje utrpenie a smrť na kríži. Svätý Peter si ho vtedy berie stranou a menom ostatných akoby Ježiša kahal: „Pane, to sa ti nesmie stať!“ Cíti, aký by to bol náraz na ich vieru v Krista, aké veľké ohrozenie. Pán Ježiš ho však okrikuje a túto Petrovu starostlivosť neprijíma. Využíva každú vhodnú príležitosť k tomu, aby im túto pravdu o kríži pripomenul a vysvetlil.

Keď sa napríklad vracal z Hory premenenia a boli plní radosti a sily, Ježiš znova pripomína svoje utrpenie. Vtedy to boli pre apoštolov síce len slová, vzdialené a s neurčitým obsahom, ale dosiahli svoje. Uviazli v myšliach apoštolov a už dopredu ich disponovali, pripravili k prijatiu tej hroznej skutočnosti Ježišovho poníženia a smrti na kríži. Na týchto niekoľkých pripomienkach z Ježišovho života sme si mohli lepšie uvedomiť jemný psychologický postup Majstra, ktorého použil, aby svojich najmilších pripravil na svoju skúšku života a tým aj na ich skúšky.

Z Ježišovho príkladu si môžeme vziať dvojaké poučenie. Jednak sa učiť taktnosti tak potrebnej na to, keď chceme povedať nepríjemné veci. Hovorí sa, že je možné povedať všetko, len záleží

na tom, akú formu zvolíme. Veľmi ťažko prijímame pravdu o svojom živote. A čím je človek starší, tým je to horšie. Malé dieťa napomenieme bez obalu a ono to prijme, je zvyknuté na napomínanie a počíta s tým, že je ešte nedospelé a že dospelí majú akési právo mu hovoriť aj nepríjemné veci, či už v škole alebo doma. Ale aj tam je potrebná láska a takt. U dospelých je k tomu potrebné oveľa viac, lebo keď nešetrne vytkneme druhému jeho chyby, môžeme si z neho urobiť nepriateľa až do smrti. A dosť často sa stáva, že ten, kto sa chváli tým ako on priamo a každému povie, čo si o ňom myslí, sám neznesie žiadnu pripomienku na seba bez urážky.

A druhé poučenie je ešte dôležitejšie. Ježiš hovorí: „Duch pravdy vás uvedie do celej pravdy.“ Lebo naša ľudská prirodzenosť pravdu o kríži jednoducho neznesie. Pozrieme sa na apoštolov. Kým nedostali Ducha Svätého, sám Ježiš cítil, že im túto pravdu môže len naznačovať. Až pôsobením Ducha Svätého boli schopní kríž pochopiť a tiež ho prijať. Taktiež Duch Svätý aj nás môže disponovať - pripraviť k tomu, aby sme pre Ježiša zniesli nepríjemné výčitky, ohovárania, prenasledovania a kríž.

Kiežby sme vždy mali toľko darov Ducha Svätého, aby sme mohli vydávať pre Ježiša dobré svedectvo a tak sa náš život môže stať oslavou Trojjediného Boha. Amen.

KATECHÉZA

Najsvätejšie Kristovo telo a krv rok C
z prípravy kňaza + Jána Biroša

V nej máme najväčší dar Boha nám, ľuďom

Milí veriaci!

Už samotný názov dnešnej slávnosti Kristovho Tela a Krvi Pána Ježiša Krista ukazuje to najdôležitejšie, čo si dnes máme znova uvedomiť: Eucharistia, slovensky to môžeme povedať aj vďakovčinenie, hostina, spoločenstvo, ku ktorému sme pozvaní samotným Bohom.

V jednej nemeckej homílii na dnešnú slávnosť sa autor zamýšľal nad tým, ako sa aj u nás kedysi slávil tento dnešný sviatok manifestáciou, demonštratívne, sprievodmi na Božie Telo, to bola prehliadka módy, krásy kvetov, manifestácia sily kresťanov. V skutočnosti však malo ísť o konečný druhý slávnostný a triumfálny príchod Pána na konci čias. Mala to byť demonštrácia z úcty ku Kristovi Kráľovi.

Lenže podstata tejto slávnosti je úplne iná, ako poukazuje autor. Pánovi Ježišovi vôbec nešlo o slávne sprievody. Jeho veľkosť a sláva sa zjaví, keď príde na konci sveta ako Pantokrátor - Vševládca. Svätosťou oltárnou sledoval Ježiš iný cieľ, totiž spoločenstvo Boha s človekom na Hostine, ku ktorej nás on sám pozyva.

Práve hostiny, na ktoré Pán Ježiš tak často chodieval, boli centrálnym miestom stretnutia Boha s človekom. A nakoniec Posledná večera, hostina na rozlúčku sa stala trvalou pamiatkou, pri ktorej sa v podobe chleba Bohočlovek Ježiš s nami spája. A práve o toto Pánovi Ježišovi šlo. A farizeji správne postrehli, kde je jeho najsilnej-

ikona Matky Eucharistie; snímka: M. Magda

šia stránka, kde najviac pôsobí na ľudí. Pri hostinách v príjemnom posedení pri jedle a pití. Nie je preto náhodou, že sa v evanjeliu objavuje ostrá výčitka zo strany farizejov voči Ježišovi: „Ježiš je priateľ jedla a pitia, často chodí po hostinách a je s colníkmi a hriešnikmi.“

Hostina je miestom a formou, ktorú Boh zvolil k tomu najužšiemu spoločenstvu s človekom. Preto došlo tiež v posledných rokoch, zvlášť po koncile, k obnove našej úcty k Eucharistii. A tiež ku správnejmu postoju k tomuto tajomstvu našej viery.

Slávnosť Tela a Krvi Pána Ježiša nám má pripomenúť, že v nej máme najväčší dar Boha nám ľuďom. Eucharistia je pokrm silných. Eucharistia je Boh, ktorý v Ježišovi Kristovi vstupuje živý do nášho tela. Eucharistia je znamením jednoty, sila, ktorá nás drží pohromade, aby ne-

došlo k rozdeleniu.

To nám pripomína dnešná slávnosť. S úctou sa máš skloniť pred eucharistickým Kristom a uvedomiť si: Táto monštrancia, ktorú kňaz drží v ruke, je výkričníkom pre tých, ktorí ešte nepochopili, že Kristus nám chce byť tak blízko, že ani sami sebe tak blízko nedokážeme byť. Chce vstúpiť do nášho života, vteliť sa v nás. Prísť k nám v podobe chleba. Ako úžasne vynalievavá je Božia láska, keď našla spôsob, ako s nami viditeľne zdieľať svoj život.

Pred touto Najsvätejšou sviatosťou v úcte skloňme kolená. A uvedomme si, že Eucharistia je dar, ktorého nie sme hodní. A predsa ho musíme prijímať, ak chceme mať v sebe večný život a ak chceme byť raz slávne vzkriesení. Eucharistia je zárukou nášho zmŕtvychvstania. Amen

Rozhovor s Pavlom Hudákom,

rektorom Pastoračného centra blahoslavenej Anky Kolesárovej vo Vysokej na Uhom

Slávnostným kazateľom tohtoročnej odpustovej slávnosti svätého Jozefa, robotníka, bol duchovný otec Pavol Hudák, rektor Pastoračného centra blahoslavenej Anky Kolesárovej vo Vysokej na Uhom.

Som so slávnostným kazateľom odpustovej slávnosti svätého Jozefa, robotníka, duchovným otcom Pavlom Hudákom, rektorom pastoračného centra blahoslavenej Anky Kolesárovej vo Vysokej na Uhom.

Odkiaľ pochádzate?

Pochádzam z obce Kokšov-Bakša pri Košiciach, farnosť Valaliky, sme filiálkou. Je tam asi 1300 obyvateľov, väčšina rímskokatolíkov. U nás je iba jeden kostol, kde pôsobil Elemír Nickel 46 rokov. On ma krstil a aj priviedol k oltáru ako kňaza. Predtým tam pôsobil profesor Hlaváč, staval aj kostol u nás v obci.

Farnosť Valaliky, duchovný otec Peter Čorba...

Áno, teraz je tam farárom Peter Čorba.

Rodičia pochádzali tiež z Kok-

snímka: M. Magda

šov-Bakše?

Otec pochádzal z Kokšov-Bakše, mama pochádza z Olšov. Otec nám zomrel pred dva a pol rokmi. Spolu oslávili 71 rokov manželstva, tolko sa dožili spoločného života.

Aj starí rodičia pochádzali z Kokšov-Bakše?

Jedni z Kokšov-Bakše - Mária a Štefan a druhí - Juraj a Mária z Olšov. Dožili sa vysokého veku. Starý otec z Kokšov-Bakše zažil 90 rokov, stará mama 97, starý otec z matkinej strany sa dožil 70-ky, mal rakovinu, takže zomrel skôr a stará mama sa dožila 92 rokov. Také zázemie bolo pekné podľa mňa od mojich rodičov. Mali požehnané vzťahy, ktoré dali aj nám, súrodencom. Sme šiesti.

Mám tri sestry a dvoch bratov, ja som v poradí štvrtý, najmladší syn. Najmladšia sestra je rehoľnou sestrou u sestier Božského vykupiteľa. Medzi nami súrodencami je vekový rozdiel 22 rokov, čiže najstaršia sestra už mala syna a mamka čakala najmenšiu sestričku, ktorá je rehoľnou sestrou.

Takže náboženstvo malo u vás tradíciu. Viera sa žila, asi ste miništrovali...

Miništroval som, keď som bol malý, lebo u nás miništrovali len malí chlapci - prvý stupeň, potom sa už odchádzalo od miništrovania, taký bol u nás zvyk. Ono sa to zmenilo, keď som zažil obrátenie... **Základná škola Kokšov-Bakša a potom?**

Základná škola 1. - 4. ročník

Kokšov-Bakša a potom 5.-6. ročník Valaliky.

Ako ste uvažovali o strednej škole?

Môj otec bol osobný šofér pána farára, takže pán farár k nám veľa chodil. Otec vozil pána farára štyridsať rokov, takže sme boli rodinou, ktorá mala zlý kádrový posudok. To znamená, že som mal problém dostať sa na strednú školu. Dali ma na učňovku a nechceli, aby som mal maturitu. Mama plakala a bola z toho nešťastná. Aby som náhodou nešiel na vysokú školu, tak ma dali na učňovku bez maturity. Nakoniec, nechcel som, aby rodičia niečo riešili. Ale môj otec išiel za našim organizmom, ktorý mal kontakty u komunistov a vybavil, aby som mal aspoň maturitu. Presunuli do maturitnej triedy, ináč by som tam nebol. Takže v podstate vďaka tomu som mohol ísť na vysokú školu, keď bolo treba.

Aký odbor ste navštevovali?

MOZZ – mechanik oznamovacích zabezpečovacích zariadení, bol som na Železničnom učilišti v Košiciach (SOUŽ). Študovalo tam 1200 chlapcov, ani jedno dievča. Bol som slaboprúdar, potom som z toho aj maturoval. Pracoval som päť rokov na montážach ako slaboprúdar.

Bolo to už také obdobie, kedy ste si uvedomovali nejaké volanie?

Keď som bol na vojne v Čechách, v Zábrehu na Moravě, tak som žil svoj život. Neďaleko kasární bol kostol. Raz som sa bol pozrieť v tom kostole, pozval ma kamarát ateista: „Pod' pozrieť, čo tam je.“ Bol som „papierový veriaci“, na vojne som vôbec kostol nevidel ani nenavštevoval. On bol ateista, „pozval“ ma do kostola. Doma

som chodil, pretože u nás bol taký zvyk, ale keď som bol z domu preč - úplne iný svet, čiže mal som dvojaký svet, dvojaké videnie. Keď som mal 23 rokov, vrátil som sa z vojny. V dnešnej konkatedrále v Poprade som sa vyhlásil za ateistu, lebo to bol život na týždňovkách a život na týždňovkách bol životom na alkohole. Nebolo to dobré. Ja som si žiadne povolanie nevedomoval, ani som nechcel byť kňazom, jednoducho som žil úplne iný svet. Zažil som obrátenie - Boží dotyk, keď som mal 23 rokov. Jeden kňaz, ktorý už je vo večnosti, mi pomohol. Ani nevie o tom, že mi pomohol k obráteniu. Pamätám si na jeden rozhovor, ktorý sme mali spolu a Boh sa mi cez to ukázal nanovo. Vďaka tomuto kňazovi som kňazom. O rok na to som išiel do Juhoslávie k moru, to bola totalita. Písal sa rok 1988. Vybavovali sa víza, skúmali, či nemám rodinu na západe. Podarilo sa nám vybauiť víza, tak som tam išiel. Cestou k moru sme zastavili v Medžugorí. Nevedel som, čo je to Medžugorie, nikdy som o ňom nepočul. V roku 1981 bolo prvé zjavenie v Medžugorí. V roku 1988 som tam prišiel, bol to len kostol vo viniciach, ani jeden penzión, všade boli vinice. Pamätám si doteraz, došli sme tam večer okolo desiatej hodiny. Vedľa kostola sme si postavili stan. Išiel som do kostola, modlil som sa a dostal som v modlitbe poznanie - vnuknutie, že mám byť kňazom. Sedel som vpredu pred lavicami - indiánsky sed a modlil som sa. Odišiel som z kostola a vedel som, že mám byť kňazom.

To bolo duchovné vnuknutie...

Silne som cítil, že mám byť kňazom. Nikdy som nemal takú túžbu. Vtedy som prvýkrát hlboko cí-

til, že mám byť kňazom. Bol som v Medžugorí asi 14 hodín aj s nocou. Na druhý deň ráno sme odchádzali k moru kúpať sa. Boli sme tam asi týždeň a vrátili sme sa domov. Prišiel február a asi o pol roka na to čítal pán farár v nedeľu v oznamoch u nás doma, že kto cíti duchovné povolanie, má prísť na faru. Nemohol som neísť. Tak som šiel za pánom farárom. Večer som zavonil na fare a on mi otvoril, že čo si prajem. Ja som pekne pozdravil a hovorím: „Mám byť kňazom“. „Že čo hovoríš?“ kričal na mňa, vôbec sa netešil, bol taký nejaký..., len kričal: „Zopakuj!“ Tak som zopakoval: „Mám byť kňazom.“ Vtedy som vedel, že nemôžem neísť. Cítil som, že mám ísť na faru, lebo som cítil povolanie pred pol rokom. Vôbec som na to pol roka nemyslel, ale keď povedal, že „povolanie“, vedel som, že musím ísť. Šiel som a povedal som to „z mosta do prosta“. Lenže som nemal predstavu o celibáte, nežil som pri oltári, len miništroval, potom už nič. Podľa mňa chodila mama k nemu plakať, lebo som bol v zlej partii, kde sa veľa pilo. Mamka sa nad tým trápila, asi vedel o mne, čo som za „číslo“. Preto tá otázka. Myslel si, že som opitý, že mi „strihlo“, keď prídem na faru povedať, že mám byť kňazom. Hovorí mi: „Čo hovoríš? Zopakuj!“ Tak som zopakoval. A on mi hovorí: „No a čo?“ „Mám problém,“ hovorím mu. „Aký?“ „Veľmi sa mi páčia ženy a dievčatá.“ A on mi hovorí: „A ty myslíš, že mne nie?“ A tak som pochopil, že kňaz je normálny zdravý chlap a že sa mu nikdy neprestanú páčiť ženy a dievčatá. Tak si hovorím: potom je to v poriadku. Vykročil som na tú cestu. Sprewádzal ma počas prípravy na

snímka: Martin Magda

prijímačky na teológiu a neprijali ma. Dostal som ŠTB-kov na krk, bol som predvolaný a vypočúvaný u cirkevného tajomníka - bola totalita. Bol som v Bratislave na prijímačky a to bolo strašné – „Čo je to ústava?“ Obrovský okrúhly stôl, plno ŠTB-kov. Bolo to v lete 1989 pred prázdninami a potom prišla revolúcia. Po revolúcii ma už prijali, bolo nás 360. Mal som 26 rokov - konečne ma prijali na teológiu. Začal som študovať, robil som rozdielové skúšky, lebo som bol starší, takže za rok som urobil dva ročníky. Keď som prijal kňazskú vysviacku, mal som 31 rokov. Keď Pán Boh dá, bude v júni 30 rokov, čo som kňazom.

Spomeňme si na seminár. Nevie, či si pamätáte, ale keď bol u nás otec duchovný Juraj prvým farárom, tak ste raz prišli vy, pomocný biskup Forgáč, duchovný

otec Kačmár a niekto štvrtý, tu u nás v kostolíku ste mali prednášku. Hovorím, že tí prví po revolúcii sú takou silnou „odrodou“ kňazov...

Boli sme silný ročník. Boli sme starší, lebo za jeden rok, hneď po revolúcii, prijali študentov do troch ročníkov - do prvého, druhého a tretieho. Do tretieho išli tí, čo už mali nejaký vysokoškolský titul, do druhého ročníka išli tí, čo boli starší a už sa pokúšali o teológiu a neprijali ich a do prvého išli maturanti. Číže do troch ročníkov – za jeden rok sa naplnili tri ročníky a preto sme boli silný ročník.

Rodičia boli spokojní, keď ste išli do seminára...

Najťažšie mi bolo oznámiť rodičom, že mám byť kňazom. Hanbil som sa pred nimi, lebo vedeli, aký som. A im mám povedať, že mám byť kňazom? Pamätám si tú situá-

ciu doteraz. Keď som to povedal, boli prekvapení, nechápali, boli v šoku. Potom to začalo, už to tak nejak prijali. Nikdy na to ani len nepomysleli, žeby som mohol byť kňazom. Moja mama vzdychala, že má troch synov, keby jeden bol kňazom. Pamätám si také vzdychy od malička, pamätám si, že mamka mala takú túžbu. Moja stará mama bola 25 rokov nevládna na posteli, podľa mňa aj ona obetovala svoje kríže a trápenie a rodičia modlitby, takže moje kňazstvo je vymodlené aj vybetované. Aj moja sestra – rehoľná sestra je taký krásny dar, že zo šiestich sme dvaja zasvätení. Tretie dieťa patrí Bohu, tak u nás to platí.

Takže potom boli nádherné primície – radostné...

Krásne primície, strašne veľa ľudí bolo na primíciách.

A smerovanie? Kde ste dostali

prvé miesto?

V kňazstve som dostal prvé miesto pôsobenia Stropkov, takže to bola moja „prvá láska“. Mal som 31 rokov, bol som jediný kaplán v Stropkove. Mali sme tam aj filiálky, dosť ich bolo: Baňa, Sitníky, Choča, Breznica no a Stropkov mestečko. Spravovali sme to celé dookola.

Duchovný otec Oliver pochádzal zo Stropkova.

Oliver bol mojím miništrantom. Miništroval aj Juraj Kormoš, potom Peťo Sýkora, ktorý je teraz na KVP. Mojím študentom bol aj Peťo Bujdoš, čiže ta sa poznáme.

Takže prvá filiálka Stropkov.

Prvá filiálka Stropkov jeden rok a druhý rok bol Prešov. U sv. Mikuláša sme boli štyria kapláni. Pôsobil som tam druhý rok, mal som na starosti vysokoškolákov. Nebolo ešte UPC-čko ani v Košiciach ani v Prešove. Tam som sa celý rok venoval vysokoškolákom. Chodil som slúžiť sv. omše na internát a do noci spovedať po internátoch. Už vtedy som prednášal o vzťahoch, o láske, o začiatku. Keď som sa stal kňazom, začal som prednášať, dostal som taký dar. Po roku v Prešove ma dali do Košíc za kaplána pri Dóme svätej Alžbety a tam som sa stal kaplánom preto, lebo som mal byť už niekde na fare. Arcibiskup už mal vraj napísaný dekrét na nejakú faru, lebo som mal už 33 rokov a vtedy boli prázdne fary. Vtedy vraj nejaký môj spolužiak povedal otcovi arcibiskupovi: „Paľa počúvajú mladí...“ Čiže vďaka prednáškam sa to náhodou dozvedel a hovorí: „Tak nech príde ešte do Košíc za kaplána.“ Bol som kaplánom tretí rok, rok v Košiciach. A arcibiskup chodil počúvať moje kázne. Keď som mal vo štvrtok omšu

pre mládež, sadol si do kresla, prestal spovedať, sadol si do sakristie a počúval, čo rozprávam mladým. Raz ma po omši zastavil a hovorí mi: „Nemohol by si založiť univerzitné centrum?“ Ale ja som sa toho bál! Hovorím: „Nie otec arcibiskup, je to zodpovednosť. Sú to študenti - múdri, vysokoškoláci a učiteľia, dajte mi hocikajkých stredoškolákov, mládež.“ „Ale ja potrebujem vyplniť kolónku na KBS-ku a nemám meno, prosím, aby si to urobil.“ Poslušnosť – a tak som sklopil uši. „Dobre otec arcibiskup, ja to založím.“ Tak som asi deväť rokov spravoval UPC-čko v Košiciach.

Keď si spomínam na meno duchovného otca Pavla Hudáka, to sa cez tie vysoké školy prenášalo...

Vďaka tomu, že som už po roku „kaplánčenia“ pri Dóme svätej Alžbety zakladal UPC-čko a spravoval som ho deväť rokov, tým pádom som bol voľný - slobodný pre pôsobenie všade, kde som prichádzal. Kde išli mladí, tam som išiel s nimi, či na chatu na duchovnú obnovu alebo sme išli niekoho navštíviť na misijný výjazd alebo sme išli do Vysokej. Počul som o Anke a povedal som im. Tak mi hovorili: „Podme tam...“ Ja som sa dozvedel o Anke Kolesárovej v roku 1997, keď som bol kaplánom v Košiciach na sídlisku Nad Jazerom v kostole svätých Košických mučeníkov. Tam som počul prvýkrát o Anke.

Vedeli by sme v skratke objasniť začiatok Anky Kolesárovej, ako to vznikalo?

Bol som kaplánom v Košiciach. Nad Jazerom bol postavený nový kostol, v roku 1995 boli svätorečení mučeníci, čiže v podstate nový kostol. Boli tam kňazské rekolekcie. Marián Čižmár a otec arcibis-

kup spomínali ďalších adeptov na blahorečenie v našej Košickej diecéze a medzi nimi bolo aj meno Anka Kolesárová – mala 16 rokov. Tým, že som sa venoval mladým v prednáškach, mal som na starosti mládež pri katedrále, zachytil som to meno, bol september. Keď bol január, február, bola to spomienka nejakej mučenícky čistoty. Pamätám si, že bol štvrtok a prišlo na to, o čom budem večer kázať. Nevedel som si spomenúť na meno. Tak som išiel do archívu na arcibiskupskom úrade a tam bol Marián Čižmár, kňaz, ktorý bol archívárom a on mi hneď: „Jasné, naša Anička.“ Zobral a odtrhol roh kartónu a ceruzkou archivárskou mäkkou napísal mi meno: Anka Kolesárová – hostia sanctae castitatis (pozn. obeta svätej čistoty) a dátumu. S tým kartónom som išiel kázať, ukázal som ho mladým, doteraz mám ten kartón odložený. Prvýkrát som rozprával o Anke v roku 1998. A mladí mi hovoria: „Podme sa tam pozrieť.“ Tak sme sa vybrali v novembri, keď je výročie smrti Anky Kolesárovej v deň mučenícky svätej Cecílie – 22. novembra. Vtedy sme išli do Vysokej prvýkrát v živote. Bola strašná hmla, doteraz si pamätám, že sme nevedeli nájsť tu dedinku. GPS nebolo, tak sme išli cez poľa po cestách poľných autom a tam sme stretli prvýkrát Ankiných rodákov, priamo vo Vysokej v kultúrnom dome.

Pred tým na ňu boli nejaké spomienky?

Bol tam v roku 1995 alebo 1994 tam bol otec arcibiskup Tkáč. Bol v časopise Posol, tam bol odfotený, že je pri hrobe Anky Kolesárovej. Neskôr som sa dozvedel, že otec arcibiskup tam už bol skôr. Bolo to pár ľudí pri hrobe a odfoti-

snímka: M. Magda

li ich, že sa boli pri nej pomodliť, čiže nieslo sa to. Dokonca bola taká modlitbička k Anke alebo za Anku, aby bola blahorečená. Biskupský úrad to schválil, ale bola iba kopírovaná, nebola vydaná oficiálne - nejaký obrázok, ľudia si to prekopírovali.

Takže od otca arcibiskupa ste mali také požehnanie?

Áno, veľmi sa potešil, bol ako hosť na druhej púti radosti. Prvá púť radosti bola 1. mája a vtedy prišlo 220 mladých, trvala 24 hodín od obeda do obeda - v sobotu na obed začala a v nedeľu na obed skončila. A druhá púť bola v júli 14. júla, keď má Anka narodeniny a tam bolo 170 mladých na tému: „Srdce ženy“, doteraz si pamätám na tie dve púte. Vtedy prišiel otec arcibiskup na druhú púť ako hosť a tam sa aj zahrlo divadlo Anky Kolesárovej „Slza radosti“. Premiéru malo prvýkrát a tých

vystúpení bolo vyše 100. Dokonca sme hrali v roku 2000 v Taliansku, v meste svätej Rity v Cascii. Mladí aj ateisti v tom divadle boli herci – študenti herectva.

A to „naštartovanie“ blahorečenia, ako to vzniklo?

Púte začali v novembri 1998 a potom sme tam prišli na Silvestra. Mladí povedali: „Podme na Silvestra na to miesto, do „Domčeka“.“ Ten domček sme si prenajímali, kde sa narodil páter Potocký a teraz ho používame. Príbuzní nám ho dali, lebo bol voľný a nikto tam nebýval, tak sme tam chodievali. A potom sme si povedali na Silvestra „podme sem, urobme nejakú akciu vo Vysokej“. V januári tam prišlo 111 mladých na víkend, boli tam prednášky o láske o vzťahoch. Prvá púť bola 1. mája 1999. Začali púte a rozbehlo sa to. V roku 2003 sme kúpili „Domček“ cez nadáciu Jozefa Murgaša. Stretol som

jedného známeho na prednáškach pre rodinky - boli to rodiny z Bratislavy. Spoznal ma a keď počul, čo robím, vraví: „Ja vám v tej Vysokej kúpim nejaký dom“. Nadácia kúpila dom pre mladých. Postupne sme si ho prerábali aj za ich finančnej pomoci a tak „Domček“ začal fungovať, začali púte: „Púť zrelosti“ pre 23+ a „Púť rodín“. A tak sa to rozbehlo. Akcie sú tam skoro každý mesiac – veľká akcia víkendovky.

Prišiel oznam o dátume blahorečenia?

Mladí sa pýtali: „Kedy bude blahorečenie? Kedy to začne?“ Hovorím: „Neviem, treba na to ľudí a tak.“ Povedal som: „Treba nájsť na to právnik, čo má na to vzdelanie, nejaký kurz absolvovaný o blahorečení.“ Nemal som takého. Raz som stretol Bartolomeja Gáboru, dekana v Moldave nad Bodvou. Je právnikom. Bola to chvíľa, keď som s ním rozprával, že bol dobre

snímka: M. Hageš

naladený, slúbil mi to. Strelol som ho vonku na Hlavnej pri katedrále a hovorím mu: „Počúvaj, nemohol by si mi pomôcť v tom a tom, ty si právnik?“ A hovorí mi: „Vieš čo, pomôžem ti.“ A o dva dni mi zavolať: „Neviem, či som ti veľa nesľúbil, neviem ti to vybaviť, lebo nemám kurz.“ Ale snažil sa. Robil som výsluchy všetkých ľudí, čo zomierali. Počul som, že za dva týždne zomreli traja Ankini spolužiaci. Nahrával som to „na kolene“, na diktafón, dievčatá v Košiciach prepisovali, to som na kazeták nahrával, ešte na kazetách máme originály nahraté a potom to ľudia podpisovali, niektorí už nestihli podpísať – pozomierali, práve to bol taký čas odchodu týchto ľudí – rovesníkov Anky Kolesárovej a z toho vznikol historický dokument na proces blahorečenia Anky Kolesárovej. Proces začal oficiálne 2. apríla 2005 a vtedy zomrel Ján

Pavol II. A v ten deň začal proces blahorečenia. Doobeda bola slávnosť na svätého Gorazda na Terasse, tam bolo 1000 mladých z celej diecézy. Bola sobota pred nedeľou Božieho milosrdenstva. Zišli sme sa tam, večer zomrel Ján Pavol II. Takže v roku 2005 začal proces blahorečenia a trval 13 rokov – 7 rokov trvala diecézna fáza a 6 rokov Rímska fáza. Celý proces trval 13 rokov a po trinástich rokoch pápež František vyhlásil, že bude blahoslavená.

Pamätám si z tej rímskej fázy Mareka Ondreja...

Marek Ondrej je postulátor (pozn. postulátor je v katolíckej cirkvi osoba poverená zhromaždením podkladov pre beatifikáciu), predtým bol vicepostulátorom Juraj Jurica. Mali sme postulátora v Ríme a na Slovensku sme mali vicepostulátora Juraja Juricu. On si

„odmakal“ celú prácu ako právnik. Vznikol tím sudcom. Arcibiskup, keď otváral proces blahorečenia, tam vznikla skupina sudcov, ktorí majú posudzovať tie veci. Je tam sudca, promotor justície, biskupský legát, cirkevný sudca, čo to má na starosti, čo robil vypočúvanie, čiže viacero ľudí tam bolo účastných. Keď sudca mal robiť vypočúvania a odovzdať tomu vyššiemu, ktorý to mal na starosti a nepoznal tých ľudí, len čítal, aby to bolo také oslobodené, aby to nebolo nejako previazané, nezávislé. Čiže oni potom posudzovali tie veci. Potom tam bola skupina vytvorená – teologická – skupina teológov z fakulty a oni mali za úlohu posúdiť, aký má teologický význam príbeh jej života a jej smrti. A potom bola skupina historická, ktorá vypracovala historický dokument o tom, ako sa vtedy žilo ako,

postupovali vojská, dokonca mali vysvedčenie Ankine zo školy, historicky všetko spracovali, aby to boli fakty historické. Číže tri skupiny ľudí pracovali - skupina právnikov, historikov a teológov. Každý vypracoval svoj laborát a potom to prehodnotili. Zistili, že na diecéznej úrovni by mohla byť blahorečenná, toto zistili po siedmich rokoch. A potom to všetko išlo do Ríma. V Ríme sa vytvorili z toho knihy pre kardinálov v taliančine, 12 kníh išlo do Ríma. Otec Juraj Jurica robil takéto veci a Martinka prekladala. Martinka jedno dievča, ktoré raz prišlo do Vysokej a keď odchádzala, hovorí mi: „Otec Pavol, keby ste potrebovali preklad, mám pečiatku na taliančinu“. A odišla. Ja som si napísal jej číslo do zápisníka. Prešlo pár rokov a zrazu mi hovorí otec Juraj Jurica, že potrebujeme do taliančiny prekladať. Reku, kde zoženiem niekoho? A je to drahé, každá strana stojí kopec peňazí. Všetko musia byť oficiálne preklady a kvalitné. Modlil som sa za to asi dva týždne. Prišla mi spomienka na to dievča pred rokmi. Našiel som starý zápisník, len to číslo či bude ešte platné? Ale zavolať som a zdvihla mi. „Počúvaj, ty si Martinka, dievča čo tu bolo niekedy dávno, potrebujem preklad do taliančiny.“ „Jasné.“ Pripravená, prekladala aj v noci. Otec Juraj robil po nociach, keď mal chvíľku čas. Nemal na to vyhradený čas, on normálne fungoval - učil na vysokej škole, robil cirkevného sudcu a pomimo toho robil tie veci, večer poslal a ráno bolo preložené. Normálne to tak išlo - on pozrel ráno do schránky a ona to v noci preložila. Dokonca mali partnerskú firmu v Taliansku, ktorá im kontrolovala texty, aby bolo jasné, že to je dob-

ré preložené, lebo preložia texty zo slovenčiny, sú kvalitní, ale to Taliani to musia skontrolovať jazykovo a štylisticky. A potom sa pýtam: „Čo za to?“ A ona hovorí: „Dobrého manžela.“ Ani cent za to nechcela. Preložila 12 kníh, to jedna strana je kopec peňazí. Pýtam sa: „No a v Taliansku? Netreba zaplatiť tým ľuďom?“ „Oni povedali, že to je pre nich česť, že môžu robiť na tom projekte.“ Úplne zadarmo, tak ako aj Juraj Jurica to robil zadarmo, tak ako všetky tie riešenia boli ako dar – dar z neba.

To sú všetko záznaky. Mal som tú česť fotografovať blahorečenie v Košiciach, aj vo Vysokej. Som rád, že sme tieto veci vysvetlili.

Keď sa rozprávame o tých záračných veciach. Cestoval som z Talianska a stál som v Bratislave a tak som rozmýšľal, že zajtra nemám nijaké povinnosti. Tak som zavolať saleziánovi Rastovi Hamračkovi, on má na starosti proces s Titusom Zemanom, či nemá čas sa porozprávať. A on: „Hej, mám.“ Tak som prišiel k nemu večer okolo deviatej, akurát mali nejaké oslavy kolegu, spolubrata. Chvíľu sme sa rozprávali a potom súkromne dve hodiny mi rozprával o tom, čo znamená robiť proces blahorečenia, všetko pripraviť na blahorečenie. Skúmanie už bolo, ale keby náhodou o rok, o dva, o päť bolo treba pripraviť slávnosť blahorečenia, čo všetko to obnáša - vytlačiť obrázky a všetko možné. Bola polnoc a hovorím: „Ideme spať“. Prenocoval som u nich a ráno ďalšie dve hodiny sme rozprávali o tých veciach. Hovorím mu: „Počúvaj Rasto, je strašne veľa toho. Zavoláme biskupovi. Keby si prišiel do Košíc a povedal, čo to znamená, lebo keď nás to čaká, nás to zaskočí.“ Tak

som volal do Košíc, aby mi dali nejaký termín, kedy by mali čas aj biskupi, aj riaditeľ biskupského úradu a postulátor, aby sme sa všetci zišli. Našli sme dátum. Rasto mi hovorí: „Prišiel by som do Košíc, aby som vám všetko porozprával.“ Takže asi o mesiac, dva sme sa zišli v Košiciach. Sadli sme si u arcibiskupa a rozprávali sme sa. Otec Rasto nám rozprával, čo všetko znamená príprava blahorečenia. Všetci počúvali a počas toho ako nám rozprával, prišiel tajomník otca arcibiskupa, položil mobil na stôl a povedal: „Počúvajte.“ A telefonát z Vatikánu: „O 12:00 bude vyhlásené, že Anka bude blahorečená...“ To akoby bomba vybuchla na tom stole. Povedali, že o 10 minút potrebujú fotku, musia ju zverejniť. Fotku Anky Kolesárovej? Keď bolo blahoslavennej Laury Vicuňi, tiež bola obeťou zneužívania. Sestra Marta mi predtým volala: „Počúvaj, prerobím deviatnik k blahoslavennej Laure. Neurobili by sme také, že by Laura predstavila Anku, každý deň v deviatniku tým dievčatám, čo sa modlia deviatniky, saleziánske dievčatá?“ Hovorím: „Dobre.“ Napísala deviatnik a pri každom dni spomínala Anku, že Laura predstavuje moju kamarátku Anku, ktorá tiež zažila také veci, takú intimitu. A sestra Marta mi hovorí: „Potrebujeme nejakú Ankinu fotku. Fotka je na hrobe, tam vyzerá tak na 50 rokov. To nebude príťažlivé pre deti, musíme niečo pekné vytvoriť“. Hovorím: „No, ale ako to spravíme?“ Hovorí: „Mám kamarátku, ktorá také veci kreslí digitálne, má taký dar, talent. Zavolaj jej.“ Dala mi kontakt, zavolať som tej pani a hovorím jej: „Dostal som kontakt od sestry Marty. Potrebovali by sme nakresliť ne-

jakú Ankinu fotku.“ „A o čo ide?“ Tak som to jej vysvetľoval. „No a kedy to potrebujete?“ Lebo že to tri týždne trvá, že má strašne veľa práce a o tri týždne to môže byť.“ A ja hovorím: „Zajtra.“ O pol tretej v noci mi poslala fotku. Vďaka tej pani sme mali fotku, taká detská fotka, ktorá išla k deviatniku. Po tom deviatniku som povedal Zuzke Verbovskej, čo kreslila Anku, či by nemohla nakresliť Anku reálne, lebo to bola taká detská maľovan-ka, také milučké pre deti, ako drží v rukách kvietky. Ona: „Dobre.“ Nakreslila Anku podľa tých fotiek, ktoré som mal, pretože keď som prišiel do Vysokej, povedala mi jedna pani: „Je tu Ankina neterka a podobá sa na Anku.“ Išiel som za ňou, bola maturantkou. Pýtam sa jej: „Je to pravda?“ „Hej hovoria, že sa na Anku podobám, že zostal

gén v rodine.“ Dala mi maturitné fotky. Odložil som ich na dvadsať rokov do eurobalu a teraz som ich vybral a dal som ich tej Zuzke. Hovorím: „Skús mi nakresliť Anku podľa toho dievčaťa, podľa tej neterky, lebo neterka už za 20 rokov vyrástla. Vydala sa, má už deti, zmenila sa. Ona mi tú fotku nakreslila, zopár takých náčrtov do farby, do tieňa, urobila to v počítači, vytlačila a poslala mi to. A ja som išiel na to stretnutie s Rastom Hamračkom, že idem prednášať všetkým. Napadlo ma, reku zobriem euroobal, kde sú tie kresby, keď už o tom rozprávame. Prišiel som tam s euroobalom. A teraz, keď vyhlásili, že o 10 minút potrebujeme Ankinu fotku.. Zobral som obal a vyložil som všetky. „Otec arcibiskup, povedzte, ktorú.“ Bol tam otec Marek Forgáč a hovorí,

že keď ho išli menovať za biskupa, žiadali fotku. Hovorí: „Nemal som fotku, utekal som do Dargova do tej fotokabínky a tam som sa od-fotil. Hneď som mu dal a tá fotka obletela svet“. Prvú fotku, čo dáš a potom tie ostatné už nie sú zaujímavé. Potom sme zverejnili Ankinu fotku a tá sa stala aj prípravou na blahorečenie – malé čiernobiele obrázky, čo išli, to bola tá Anka, ktorú vybral otec arcibiskup. Takže toľko náhod.

Sám som bol zvedavý, ako to bolo s Ankou. Aká bola atmosféra pri dnešnej homílii?

Bolo to veľmi pekné. Veľmi som sa tešil tu do Víťaza aj preto, že tu bol môj spolužiak prvým farárom. Má tu aj epitaf a to je dobre, že si ho tak ctíte. Veľmi som sa na vás tešil. Keď som rozprával s pánom farárom o vás ako o ľuďoch vo Ví-

snímka: M. Magda

ťaze, že sú to pracovití ľudia a vedľa si uctiť deň Jozefa, robotníka. Všetci ľudia využívajú doma, že mám voľno, nemusím byť v robote byť a doma robia... a oni slávia. A hovorím: „To čo je toto?“ Hovorí mi: „Tak som to našiel a tak to robia.“ Takže klobúk dole. Prišiel som sa dnes pokloniť nielen Pánovi, ale aj Božiemu Duchu vo vás. **Ďakujem zvlášť za akcent na mužov, na tú identitu, to ste veľmi pekne povedali. Tu to ešte nikto nepovedal, nezdôraznil tie veci, že tak to má byť, že muž je lokomotíva a žena... To bolo nádherné. Ja som to veľmi prežíval...**

Nie je nič menej byť ženou. Je to veľkosť byť ženou a byť mužom.

Každý má svoju krásu a identitu a som veľmi rád, že som mohol byť s vami. Ďakujem a všetkým žehnám. Žehnám všetkým rodinám, všetkým vašim vzťahom v rodinách, tej identite manželskej muža a ženy, keď sa navzájom dopĺňajú a zjednocujú, aby zjednocovanie prinášalo veľa - nielen v deťoch, ale aj v príbehoch tých detí. Aby deti vedeli, čo majú zdediť od rodičov a aby si to vážili, že môžu od rodičov niečo dostať - aj identitu hodnôt v rodine, aj viery, aj pracovitosti a úcty k duchovným hodnotám, ktoré máme. Vedť to je obrovský dar, že máte Jozefa, robotníka a keď vy si budete držať Jozefa, robotníka, budú Jozefovia v našich rodinách a

budeme mať ochrancov našich rodín. A toto vám prajem zo srdca, aby vždy mal Jozef vo vašich rodinách svoje vzácne miesto. Možno niekde pri dverách, keď sa vstupuje dnu, aby sa videlo, že „Host do domu, Boh do domu.“ Prajem vám a žehnám na príhovor svätého Jozefa a blahoslavenej Anky. V mene Otca i Syna i Ducha Svätého. Amen.

Vyslyš, Pane Bože. Ďakujem, duchovný otec, za nádherný rozhovor.

pripravili: L. Gurčíková a M. Magda

„Habemus papam!“

Pane, ďakujeme Ti za nášho pápeža Leva XIV., lebo ty si verný Boh, Emanuel, Boh s nami.

Práve v období veľkonočnej radosti, keď katolícka cirkev oslavuje víťazstvo Ježiša Krista nad smrťou, nás do večnosti predišiel pápež František. Stalo sa tak 21. apríla a jeho pontifikát trval 12 rokov. O jeho duchovnej službe je možné povedať, že sa niesla v duchu skromnosti, vernosti, úprimnosti a jednoduchosti. Pohrebna svätá omša sa konala 26. apríla 2025 na Námestí sv. Petra.

Po rozlúčke s pápežom Františkom sa v Ríme začali konať tzv. generálne kongregácie, čo znamená stretnutia kardinálov z celého sveta ešte pred začiatkom samotného konkláve. Oficiálne konkláve sa začalo 7. mája v Sixtínskej kaplnke krátko popoludní, avšak s negatívnym výsledkom. Počas konkláve kardináli nesmú komunikovať s verejnosťou, sledovať aktuálne správy či pozeráť televíziu. Dňa 8. mája sa uskutočnilo ďalšie kolo hlasovania a veriaci z celého sveta boli v očakávaní. Napokon sa krátko podvečer vzniesol zo Sixtínskej kaplnky stúpajúci biely dym a zaznelo symbolické "Habemus papam!", čo v preklade znamená "Máme pápeža!". Novým pápežom sa stal charizmatický kardinál Robert Francis Prevost z USA. Novozvolený pápež prijal meno Lev XIV. V úvodnom prejave, ktorý zaznel z hlavného balkóna baziliky sv. Petra, pápež apeloval na potrebu mieru vo svete a vyzýval k otvorenosti cirkvi voči trpiacim z celého sveta. Záver príhovoru pápež ukončil modlitbou Zdravas' Mária a následne udelil slávnostné požehnanie.

Súčasný pápež Lev XIV. sa narodil 14. septembra 1955 v Chicagu (Illinois). Svoje detstvo a mladosť prežil v USA, kde vyštudoval matematiku a filozofiu. Neskôr vstúpil do Rádu sv. Augustína. Rehoľné sľuby zložil v roku 1978. Zakrátko nato odišiel študovať kánonické právo do Ríma a slávnostnú vysviacku prijal v roku 1982. V roku 1985 bol vyslaný na augustiniánsku misiu v Peru, kde pôsobil ako misionár. V roku 1999 bol zvolený za provinciála v Chicagu a neskôr ho generálne zhromaždenie rádu zvolilo za generálneho predstaviteľa augustiniánov. V roku 2014 sa opäť vrátil do Peru, keď ho pápež František vymenoval za apoštolského administrátora peruánskej diecézy Chiclayo a titulárneho biskupa v Sufare. V roku 2023 ho pápež František povolal do Ríma ako prefekta Dikastéria pre biskupov a predsedu Pápežskej komisie pre Latinskú Ameriku a menoval ho za kardinála. Ako kardinál otvorene reagoval na rozličné celospoločenské otázky, akými sú potraty, eutanázia či nebezpečné ideológie, ktoré narúšajú ľudskú dôstojnosť.

pripravila: Mgr. Timea Šimčíková

V roku 2022 vydalo vydavateľstvo Šarmxprint na vlastné náklady autora knihu s názvom: Historické poviedky a povesti zo Šariša. Autorom je duchovný otec doc. ThDr. Peter Sedlák, PhD. Ponúkame Vám ďalšiu poviedku z tejto knihy.

Tarcaj na hrade Lipovec (pokračovanie)

Ak sa mu niečo nedarí, ak nie je stredom pozornosti, hľadá útočisko vo víne. Vie sa opiť a správať sa až grobiansky. Zabúda na svoju šľachtickú česť, na svoj pôvod, na povinnú úctu k staršiemu človeku, na svoje slovo... Bojím sa oňho a o tvoju milú a jemnú Anabelu, aby sa práve ona nestala terčom jeho útokov, jeho nezbednosti a urážok. Priznám sa ti, bojím sa o ich manželstvo, rodinu, o ich budúcnosť."

Rozprávala a uprene sa dívala Veronike do očí. Tá bola očividne smutná. Na dne svojej ženskej duše cítila niečo podobné. Obe so svojimi manželmi žili už roky v láske a pokoji, ale obe vedeli o manieroch šľachticov i o podvodoch sedliakov. Neveru a ťažkosti nepoznali zo svojich rodín, ale zo života v okolí im to nemohlo ujsť. Veronika trochu aj Annu lutovala v jej obavách.

„Ale Anna, nebuď taká nedôverčivá. Veď keď sa naši mladí majú radi, azda len im to vytrvá čo najdlhšie. A keď už príde do istého veku, nebude sa im chcieť vystrájať. Musíme im veriť a obe sa musíme za nich modliť k Bohu."

„Áno, máš pravdu, budem sa za nich modliť. Ale aj tak márn obavy," odpovedala Anna.

Keď sa muži vrátili z lovu a priniesli svoje úlovky, všetci sa na hrade tešili. Henrikov otec nahlas vyjadril svoju radosť nad úspechom lovu a pred všetkými povedal: „Máme toľko ulovenej zveri a mäsa, že môžeme aj svadbu našim mladým vystrojiť. Už nám len víno a medovina chýba."

Aj on sa totiž s Anabeliným otcom Jánom počas lovu rozprával o budúcnosti ich detí. Kým sa sluhovia dali do spracovania ulovených zvierat, Tarcajovci a Sinejovci sa opäť utiahli do komnaty a spolu so snúbencami sa dohodli na dátume svadby. Rozhodli, že sobáš bude v lipoveckom kostole sv. Juraja, práve na jeho sviatok po najbližšej Veľkej noci. Potom sa rozlúčili, Sinejovci sa pobrali domov a obe rodiny sa začali horúčkovo pripravovať na svadbu.

Čas sa rýchlo mihľal, minuli sa Vianoce, fašiangy, dlhý pôstny čas a po Veľkej noci na svätého Juraja sa zišlo panstvo z mnohých obcí Šarišskej stolice na svadbu v Lipovciach. Pán Ján Sinej dal pri prameni minerálnej vody pod obcou postaviť veľký šiator a po sobášnom obrade v kostole sa všetci svadobníci zišli na tomto peknom mieste, aby sa radovali z lásky dvoch mladých ľudí. Cigáni zo Šindliara hrali na píšťalkách, bubienkoch a gajdách celý deň a celú noc, ba ešte aj dva nasledujúce dni. Hoci sa v noci schladilo, víno v žilách svadobníkov ich náramne hrialo. Nikomu sa nechcelo spať ani ísť domov.

Hrad na Lipovcami bol malý, iba Tarcajovci, Fridrich s Annou, šarišský župan a prísazní so ženami sa doň vmestili a spánkom obnovili svoje telesné sily. Ostatní, najmä starší, sa uchýlili na odpočinok do blízkej kamennej kúrie a mladší si zdriemli a odpočinuli v šiatrach, aby v nasledujúci deň pokračovali v zábave a hodovaní. Po jedle popíjali sviežu minerálnu vodu, ktorá im tak vytrávila žalúdky, že boli schopní jesť a tancovať aj ďalšie dni. Popoludní tretieho dňa sa začali na kočoch rozchádzať domov. Iba Sinejovci a ich dcéra Anabela so zaťom Henrikom zostali na Lipovskom hrade. V Kamenici mal Henrik veľa súrodencov, takže rodičia oboch mladomanželov sa dohodli, že po svadbe budú bývať na hrade v Lipovciach.

Spočiatku si mladý pán s ľahkosťou zvykal na nové prostredie. Hrad bol oveľa menší ako kamenický, ale hlboké a rozľahlé lesy Braniska boli podobné ako tie v Čergove. Z domu si priviedol svojho obľúbeného koňa Pejka a s Anabelou prežíval medové týždne aj tým, že jazdili po chotári a on spoznával jednotlivé hony, lesy a údolia, Kopytovskú dolinu a osadu Kopytov, zákutia Bučov, kaňon, ktorým pretekala Lačnovský potok, jaskyňu, ktorú mu ukázali pastieri. Keď vyšiel na Mindžovú, Smrekovicu či Bachureň, vždy sa jeho zrak upieral na sever, kde videl slnkom ožiarené vrchy svojho rodného kraja, najmä Minčol, Zubanec a Ostrú. Ale veľmi jasne bolo vidieť aj bielosivé múry Kamenického hradu. Láska k Anabele ho však pevne držala v Lipovciach.

Po romantickom spoznaní nového kraja ho svokor Ján pozval a sprevádzal na prehliadke panstva. Poukazoval mu majer, hospodárstvo, stáda krávk, oviec na salaši na lačnovských lúkach, kone, polia s obilninami, krmivami, zeleninou a ovocný sad s jablňami, hruškami, slivkami. Prešli lesy, v ktorých v zime sediaci ťažili drevo a páni mali z toho výnosný obchod. Ukázal mu, kde sa najčastejšie prehánajú diviaky, jelene, zajace, ale aj jazvece a líšky, ktoré lovili kvôli mäsu, tuku, parožiam a kožušinám. Henrika zasnúval do hospodárenia, zoznámil ho so svojimi šafarmi, dôverníkmi,

susedmi v Šindliari, Fričovciach, Bertotovciach a Širokom. Samozrejme, zoznámil ho so svojimi príbuznými vo Svinej, Kojate, Pankovci, Chminianskej Novej Vsi a Daleticiach.

Henrik si zvykal. Vedel však, že je zaťom a skôr iba hosťom u Sinejovcov, pretože Anabela mala dvoch mladších bratov. Vedel, že raz príde deň, keď sa svokrovci pominú a dedičstvo prejde na ich synov. Anabela dostane svoj podiel, teda dievčenskú štvrtinu, ale čo bude s ním a jeho rodinou, ak mu Pán Boh požehná potomstvo? Hoci bol v Lipovciach ešte len rok, táto otázka sa mu často vynárala v myslí.

Raz večer o tom rozprával s Anabelou, ale pre ňu to nebolo dôležité. Žila pokojnou a radostnou prítomnosťou. Bola mladá a zdravá, tešila sa z dostatku a hojnosti, nepociťovala potrebu zaoberať sa takýmito otázkami. Prešli dva roky, kým sa z ich manželstva narodil syn, ktorému dali pri krste meno Matúš.

Juraj si v duchu hovoril: „Tak predsa Tarcajovci budú žiť aj na Lipovskom hrade.“

Ale z Matúša sa dlho netešili, po dvoch mesiacoch ho napadla akási detská choroba a hoci robili, čo bolo v ich silách, chlapec zomrel. Vtedy nastal zásadný zlom v Henrikovom živote. S Anabelou už ďalšie deti nemali, ani po roku, ani po dvoch, ani po piatich. Aj ich láska sa ochladzovala a Henrik sa často zastavil pri šenku v lipovskej krčme.

Svokrovci mu dohovárali: „Ak si chceš vypiť, máš na hrade vína, koľko chceš, ale nechod do obecnej krčmy. Opieš sa, kymácaš sa po dedine, sediaci sa z teba smejú.“

Ale Henrik si stále častejšie nachádzal dôvod, prečo zájsť do krčmy. Tam mu pálené chutilo viac ako doma najlepšie víno. Zapíjal svoje úspechy aj svoje nešťastie. Raz sa tešil z uloveného jeleňa, raz ho navštívil kamarát. Inokedy bol v meste a cestou už potrudnený ho čosi tak opantalo, že neodolal navštíviť dubový šenk a doplniť, čo ešte chýbalo k úplnému opojeniu. Krčmár so sedliakmi ho vložili na jeho Pejka a ten s ním pomaly išiel cestou k Lačnovu, ale nad dedinou prudko zabočil doľava a došiel k severnej bráne hradu. Sluhovia ju otvorili a svojho mladého pána vyviedli po schodoch na posteľ do jeho izby. Svokrovci boli nešťastní, Anabela sa iba utiahla do samoty či kaplinky, plakala a modlila sa. Henrikovi nepomáhali rozhovory, upozornenia, nadávky ani povzbudenia. Všetka námaha jeho blízkych bola daromná.

Raz, bolo to v čase tuhej januárovej zimy, sa vracal domov z Fričoviec. V kúrii pána Fričiho zas vypil viac ako bolo treba. Jeho kôň už bez použitia uzdy zastal sám pred lipovskou krčmou. Henrik zostúpil zo sedla a hnaný vnútorným smädcom sa vo svojom kožucho vovalil do poloprázdnej krčmy. U Fričiho chytil „slinu“, víno a medovina mu už nestačili. U krčmára pri dubovom šenku si vypýtal pálené. Vypil jeden, druhý pohárik a tvár sa mu rozpálila. A nielen tvár, rozjarilo sa aj srdce, len oči sa mu zamútili. Krčmárovi prikázal všetkým prítomným naliať slivovicu na jeho účet. Nikto sa neodvážil protirečiť urodzenému pánovi. Ba všetci boli prekvapení a úprimne mu ďakovali.

Cestou aj pálenkou unavený Henrik si sadol k najbližšiemu stolu a zadriemal. Chrčal, chrčal, prebral sa, až keď bol hlboký večer. V krčme už boli len dvaja najväčší, podnapití vytrvalci a krčmár. Henrik si objednal ešte dva poháriky. Potom vo tme vyšiel von, kde stal jeho Pejko. Keď nemohol vysadnúť do sedla, krčmár s ostatnými mu pomohli. Kôň vyšiel nad dedinu a z cesty vedúcej k Lačnovu zabočil, brodiac sa snehom, k bráne hradu. Všade bolo ticho, mrazivo, ale od bielučkého snehu a mesačného svitu pomerne vidno. V mesačnom svite sa pred ním týčili hradné múry, strechy a vežičky. Keď Pejko zastal pred bránou, z druhej strany nebolo počuť nikoho. Všetci na hrade už spali, iba Anabela kľáčala a modlila sa za svojho muža, ktorý prepadol opitosti. Netušila, že je celkom blízko, no práve v tej chvíli sa jej začal nenávratne vzdávať. Poťažky zoskočil z koňa, ale lavá noha sa mu zamotala v strmeni.

Nijako ju skrútenú nemohol vytiahnuť. Zostal ležať v hlbokom snehu a po krátkej chvíľke námahy si pomyslel: „Chvilku si oddychnem, potom sa z toho dostanem.“

Oddychoval, zadriemal... zdalo sa mu, že je mu teplo a príjemne... Ráno, keď sluha otvoril bránu, aby odpratal sneh, našiel pred ňou stáť Pejka a vedľa neho nápadnú kopu snehu. Zbadal aj zablokovanú čizmu v strmeni a časť Henrikovho kožucho... Bežal do hradu, zbehli sa všetci, len Henrik už tam nebol... bolo tam iba jeho mŕtve telo.

[O tristo päťdesiat rokov neskôr bol šenkárom v Lipovciach Juraj Rusnák nazývaný Andraščík. Tiež nalieval mnohým pálené a chlapi odchádzali domov potrudnení. Z kúta krčmy sa na nich díval Jurajov malý syn Janko. Keď vyrástol a vyštudoval, stal sa katolíckym kňazom, vychovávateľom, pedagógom a farárom v Bardejove. Práve v tom čase sa šíriло svetové hnutie spolkov strízelivosti. Ján Andraščík sa rozpamätal na svoje detské roky, na otcov šenk aj na opitých chlapov a biedu ich rodín. Stal sa nebojácny bojovníkom proti alkoholizmu, napísal a v roku 1844 tlačou vydal slávnú hru Šenk palenčený.]

pripravil: M. Magda

Kecharitomene

30. Pannu Máriu možno rozmanito milovať

Kolko je ľudí, tolko je rozmanitých spôsobov milovať našu nebeskú Ma-mičku. Vždy sa môžeme nechať tiež ňou milovať. Je úžasná v tom, že svoju materskú nehu prejavuje svojím dra-hým osobitným spôsobom.

Krása a šarm tejto najkrajšej dievčiny sveta, ktorými priťahuje srdce každého muža a ženy, sa nedajú opísať. Tá krása a neopakovateľnosť zamilovania sa do Márie, jej lásky ku každému z nás vyplývajú jednoducho zo srdca Boha Otca, pre ktorého je každý človek jedinečný a neopakovateľný a stvorený na Boží obraz. Všemohúci Boh miluje každého človeka výnimočne a jedinečne.

Zahľadme sa na Pannu Máriu, keď navštívila svoju príbuznú Alžbetu. Mária bola mladučká, pekná dievčina z Nazareta s čelenkou z hviezd v nádherných svetlých rozpustených vlasoch, s lahodným úsmevom na roztomilej jemnej tvári. Mária je prekrásne dievča s blankytom v očiach. Nosila v sebe úžasné Božie tajomstvo. Lavou rukou ukazuje na svoje srdce a pravú ruku vystiera ku každému z nás. Jej dlhá, jemná rozviata sukňa má svetlobronzovú farbu, farbu zeme a závoj na vlasoch má farbu blankytu – farbu neba.

Už dávnejšie nás učili, aby sme sa zahľadeli na Matku Božiu Bolestnú, Škapuliarsku a na veľa iných. Ale Panna Mária z Nazareta je taká úžasne naša, pekná, mladučká, jemná, celá šťastná, prvá kresťanka, prvá charizmatička, prvá evanjelizátorka! To Ona, Mária z Nazareta, je Hviezda evanjelizácie a preto sa máme zahľadiť na ňu, aby naša evanjelizácia bola ohlasovaním evanjelia moci chvály, radosť a krásy, ako aj neustálej mladosti a nadšenia vyplývajúceho z najkrajšej

ilustračná snímka: M. Magda

evanjelizátorky sveta.

Je potrebné sa začítať do Máriiných slov, ktoré nám dáva prostredníctvom talianskeho kňaza Stefana Gobbiho. Cez neho Mária vytvorila celosvetové Mariánske kňazské hnutie, do ktorého teraz patrí viac ako 65 000 kňazov, vrátane kardinálov a 400 biskupov zo všetkých častí sveta. Sto štátov má predstaviteľov v tomto hnutí a pripojilo sa k nemu niekoľko miliónov veriacich. Sú to Máriine slová nielen pre kňazov, ale i pre každého z nás.

Umožnia nám hlbšie preniknúť do Máriinej osobnosti, charakteru a do toho, čo od každého z nás očakáva. Pre mnohých budú tieto slová istým spôsobom odpoveďou na ťažké otázky, ktoré si kladú. Bolo by dobre, aby každý tieto slová prijímal osobne. Duch Svätý v nás formuje obraz Márie a chce nám ju zjaviť ako Matku Božiu, ktorá sa nám osobne prihovára. *(pokračovanie v ďalšom čísle)*

Ahoj, deti!

stránku pripravila: Viktória Uličná

Po mariánskom mesiaci máj prichádza jún, ktorý je v Cirkvi venovaný Najsvätejšiemu Srdcu Ježišovmu. Ježišovo srdce symbolizuje jeho nekonečnú lásku k nám – lásku, ktorá sa obetovala na kríži, ale aj lásku, ktorá nás sprevádza každý deň.

V tomto mesiaci nás Cirkev pozýva, aby sme sa učili milovať tak, ako Ježiš – úprimne, láskavo, trpezlivo a obetavo. Modlitby k Srdcu Ježišovmu nás učia vďačnosti a dôvere.

V tomto mesiaci nás čaká:

- Zoslanie Ducha Svätého – 8. jún

Duch Svätý zostúpil na apoštolov, ktorí dostali silu ohlasovať evanjelium celému svetu.

- Nášho Pána Ježiša Krista, najvyššieho a večného kňaza – 12. jún

- Najsvätejšieho Kristovho Tela a Krvi – 19. jún

V tento deň si pripomínáme, že Ježiš je živý v Eucharistii – v malom kúsku chleba.

- Narodenie sv. Jána Krstiteľa – 24. jún

Ján pripravoval cestu Ježišovi. Je jediným svätcom (okrem Panny Márie), ktorého narodenie slávime.

- Najsvätejšie Srdce Ježišovo – 27. jún

Hlavný sviatok mesiaca, ktorý oslavuje Božiu lásku. Zvyčajne sa slávi v piatok po sviatku Božieho tela.

- Nepoškvrnené Srdce Panny Márie – 28. jún

Deň po Srdci Ježišovom oslavujeme srdce Márie – plné lásky, čistoty a oddanosti Bohu.

- Svätí Peter a Pavol – 29. jún

Dvaja veľkí apoštoli – Peter bol prvý pápež a Pavol hlásal evanjelium po celom svete. Ich sviatok nám pripomína silu viery a odvahu svedčiť o Ježišovi.

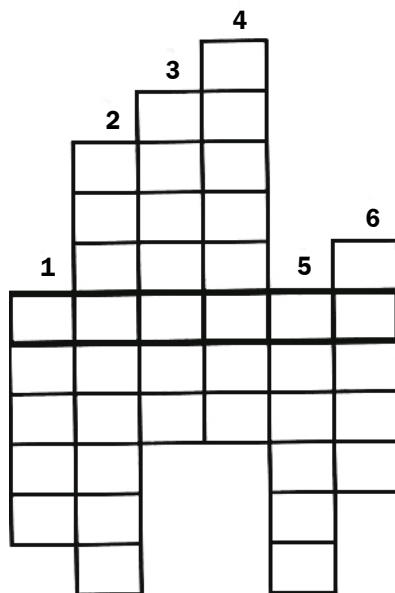
Ako môžeš prežiť jún s Ježišovým srdcom?

- Skús sa každý deň pomodliť: „Ježišu, uč ma milovať ako Ty.“
- Všímaj si ľudí, ktorí potrebujú pomoc a urob pre nich niečo dobré.
- Zúčastni sa slávnosti Božieho Tela.
- Napíš si na papier tri veci, za ktoré si vďačný a poďakuj za ne Bohu.

Jún je mesiac lásky – nie tej filmovej, ale ozajstnej, ktorá sa ukazuje skutkami. Skús každý deň ukázať kus svojho srdca tak, ako to robí Ježiš.

Úloha: Keď sa apoštoli zhromaždili po Ježišovom nanebovstúpení a spoločne sa modlili za zoslanie Ducha Svätého, práve v tom čase Židia v Jeruzaleme slávili iný sviatok - vďakyzdanie za úrodu na poliach. Slávnosť Zoslania Ducha Svätého má iný názov. Vieš aký? Dozvieš sa to z nasledujúcej tajničky.

1. Meno apoštola, ktorý neveril, že Ježiš vstal z mŕtvych.
2. Mesto, v ktorom bol Ježiš ukrižovaný.
3. Mesto, kde žila Panna Mária, keď k nej prišiel anjel Gabriel.
4. Svätci, ktorí položili život za Krista.
5. Spoločenstvo pokrstených, ktorého hlavou je pápež.
6. Meno apoštola, ktorý sa stal prvým pápežom.

ÚVODNÉ MOTTO:

Múdri ľudia vedia, že pravá láska dokáže čakať.

Najlepšia a najkrajšia Božia cesta je nechať si sex až do manželstva. Je potrebné pomáhať mladým, aby žili v čistote, pokiaľ prijímajú naše rady. Ale verím, že modlitbou za nich nič nepokazíme.

Veľmi ľahko nás môže pýcha zničiť

Ponúkam vám výpoveď dievčiny, ktorú zradila pýcha.

„Vždy, keď som sa stretla s témou čistoty, vždy som mala pocit, že v tomto priestore nemám žiadne problémy. Nevedomila som si, že som na tom začala budovať svoju hodnotu. Verila som, že si zasluhujem Božiu lásku. Aj preto som si neskôr nechcela priznať, že som to bola ja tou, ktorá bola taká čistá, ktorá znova a znova padala.“

Začiatkom mája 2022 som sa vybrala na akciu, ktorá bola zameraná na interakciu ľudí z rôznych pastoračných služieb. Tam som sa prvýkrát stretla s Pavlom. Bol odo mňa tri a pol roka starší, prejavoval mi veľa pozornosti, keď som hovorila o Bohu. Bolo vidno, že som ho zaujala a on zaujal mňa. Podujatie trvalo päť dní a dva dni po návrate sme už boli pár, klamala som samu seba, že jeho záujem o Boha stačí na to, aby som s ním nadviazala bližší vzťah.

Netrvalo dlho a začali sme mať problém s čistotou. Strávila som dlhé hodiny vysvetľovaním svojmu priateľovi, prečo sa chcem správať tak radikálne. Napriek tomu mi Pavol chcel vnútiť svoj názor bez toho, aby prijal môj. Problém sa presunul z verbálnej sféry do akcie. Krok za krokom som sa vzdalovala od svojho pôvodného radikálneho postoja.

Prvá vec, na ktorú satan zaútočil, bola moja modlitba a každodenná Eucharistia. Potom to bolo prespávanie u môjho priateľa, pretože „nespíme v jednej posteli“. Čoskoro potom sme začali spať v jednej posteli: „Veď sa nič ne deje“. Ako veľmi som to neskôr ľutovala! V priestore čistoty (ani v akomkoľvek inom priestore) neexistuje kompromis so zlom. To je to, čo priamo prispelo k môjmu duchovnému zničeniu. Každú ďalšiu noc sme sa posunuli o krok ďalej. Uviazla som v ďalších a ďalších klamstvách a nič som s tým neurobila. Myslela som si, že sa s týmto problémom nejako vyrovnám.

Nikdy nezabudnem na ten hrozný pocit, keď medzi nami došlo k prvým vážnym hriechom. Mala som pocit, akoby som svojmu priateľovi dala všetko, čo mi bolo najcennejšie. V jednom momente Božia prítomnosť, ktorú som cítila, zmizla. Niečo, čo bolo mojou súčasťou, čo som si ani nevedomila, je preč. A Pavol práve vstal z postele a odišiel domov, akoby sa nič nestalo. V tej chvíli som mala chuť kričať. Veď som mu dala tak veľa a teraz som mala pocit, že on si to berie so sebou. O pár mesiacov neskôr som si ja, ktorá som nikdy nevybila viac alkoholu ako pohár šampanského, začala spájať fyzické pote-

rubriku pripravuje
MUDr. Blažej Vaščák

šenie s alkoholom. Silný alkohol, potom opica, strach z tehotenstva, osamelosť a obrovské výčitky svedomia...

Keď som už nedokázala rozlíšiť pravdu od lži, satan mi zasial do srdca burinu, ktorá zapustila hlboké korene. Tento vzťah bol toxický a navyše som sa bála, že keď sa skončí, Boh ma potrestá životom v samote. Nechácala som, že jediné, k čomu ma Boh pozýva, je čistota srdca, zveriť mu tento priestor.

Po niekoľkých pokusoch ukončiť vzťah s Pavlom som si uvedomila, že tento problém nedokážem vyriešiť sama. Už skôr som hľadala pomoc u kňaza a veľa ľudí som prosila o modlitby. V tejto fáze som sa necítila hodná znova sa priblížiť k Ježišovi. V tomto rozpore som išla na stretnutie svojho spoločenstva. Keď som sa v tichu modlila, cítila som veľkú bezmocnosť. Cítila som, že Bohu môžem dať všetko, okrem toho vzťahu. Pre mňa to bola ako guľa na

reťazi ako klietka a niečo, čo ma stále utláčalo a stresovalo. Požiadala som Ježiša, aby mi to vzal, pretože už nemám silu ani vieru, že s tým môžem niečo urobiť.

Po návrate domov som Pavlovi zavolała a začali sme dlhý rozhovor. Ukázalo sa, že aj on má toho, čo sa deje v našom vzťahu, dosť a celý deň sa modlil, aby vedel, čo má urobiť. Jediné, čo som vtedy dokázala spraviť, bolo povedať: "Pavol, Boh vie vždy najlepšie." O chvíľu neskôr sa so mnou rozlúčil. Aj keď som plakala, vo chvíli, keď to povedal, som mala pocit, akoby niekto zobral nožnice a v tom momente odrezal to, čo mi dusilo srdce. Okamžite prišlo vnútorné uvoľnenie. Vedela som, že sa už nikdy k sebe nevrátime.

Nasledujúce týždne boli požehnaným časom, keď mi Pán Ježiš vytvoril priestor na načerpanie síl, oslobodil ma od pokušení a výčitiek svedomia. Podporu som našla v komunite. Zmenila som spoločnosť.

Dnes už viem, aká som bola pyšná. Myslela som si, že za všetko skoršie vnútorné ovocie svojho obrátenia vďačím sama sebe. Videla som sa ako silný jedinec so silnou morálnou chrbtovou kosťou. Až všetky moje zlyhania mi začali ukazovať pravdu.

Na záver by som rada citovala slová Pána Ježiša sestre Faustíne, ktoré adresuje nám všetkým: „Nech sa nebojí ku mne priblížiť slabá hriešna duša. Hoci by mala viac hriechov ako piesku na zemi, všetko utonie v priepasti môjho milosrdenstva“ (Denníček 1059).

Studňa

Kedy ste naposledy boli pri studni? Takej klasickej, so strieškou a s vedrom na vodu, ktoré bolo potrebné šikovnými pohybmi na drevenej kľuke vytiahnuť na svetlo sveta? Priznám sa, že aj ja som už dávno nebol pri takej studni. Za mojich žiackych rokov na prázdninách u babky sme sa vždy tešili na pohár studenej vody zo spoločnej studne na konci samoty. Na jednom konci osady s pár domami bola studňa a na druhom konci bola kaplnka – „duchovná studňa“. Pili sme pravidelne z oboch studní. Z tej duchovnej slová kňaza, ktoré zaháňali náš duchovný smäd. Už nebohý, obľúbený kňaz Anton Srholec sa raz vyjadril o kňazoch týmito slovami: „Kňaz je ako studňa. A robí všetko, aby dával čistú vodu. Kto príde s veľkou nádobou, načerpá plnú, kto s malou, málo. Kto príde s deravou nádobou, neodnesie si nič a kto príde s nádobou špinavou, odnesie si špinavú vodu.“ Pred pár dňami som si prelistoval prílohu katolíckeho týždenníka, kde boli fotografie „čerstvo“ vykopaných studní – mladých chlapcov – novokňazov. Nech všetci kňazi v týchto týždňoch kňazských vysviacok si spomenú na tú svoju chvíľu. Kedy Nebeský „studniar“ vykopal v ich živote studňu so „živou vodou“, ktorá má silu uhášať smäd po veciach, ktoré presahujú ten pomyselný pohár studenej vody. Aby sme sa všetci napili života v celej svojej kráse, intenzite. Dajte jeden Zdravas ... za svojho duchovného otca či mladého kňaza, ktorého stretnete na svojich cestách. Aby tieto „studne“ nikdy nevyschli a vždy dávali čistú vodu. Žijme...

Niekedy tiež smädný a túžiaci po pohári studenej vody zo studne

mr herm

foto: archívna snímka: M. Magda

Trampoty v manželstve

pripravuje: MUDr. B. Vaščák

191. Každé dieťa je veľký Boží dar

Svedectvo rodičov:

Pri treťom prenatalnom vyšetrení sme sa dozvedeli, že náš syn Nátan nemá ruky. Lekár, ktorý ma vyšet-roval, sa správal zvláštne a nakoniec skonštatoval, že náš syn nemá ruky. Pre nás rodičov to bol šok. Ved' pri predchádzajúcich bolo všetko v poriadku. Nátanova ramenná kosť bola zmeraná a v tom čase neboli zistené žiadne abnormality.

Keď sme sa s manželom dozvedeli o synovom defekte, obaja sme po večeroch plakali. Bolo to pre nás veľmi ťažké obdobie. Pamätám si, že som sa modlila modlitbu Pána Ježiša: „Bože, ak je to možné, vezmi odo mňa tento kalich. Ale nie moja, ale Tvoja vôľa nech sa stane.“ A potom som našla ďalšiu pasáž: „Zjavil sa mu anjel z neba a posilňoval ho.“

V tom čase som mala o Bohu nesprávny obraz. Teraz viem, že choroba nepochádza od Boha. Všetko, čo Boh stvoril, je dobré. Kým som sa s tou situáciou zmierila, bola som tesne pred pôrodom. Pôrodníčke som povedala, že môj syn asi nemá ruky. Jej reakcia ma šokovala: „Škoda, že ste sa o tomto defekt nedozvedeli skôr. Tehotenstvo sme mohli prerušiť. Ale teraz je už neskoro, musíte rodiť.“

Tieto slová ma veľmi ranili. Dlhो som sa hnevla na lekárov, ktorí nás v tom ťažkom čase nepodporovali. Stačila jedna veta, že to bude dobré, že to zvládneme. Vypočuli sme si už len diagnózu a potom „Do videnia, ďalší pacienti!“ Mali sme však veľkú podporu od rodiny a priateľov a stačilo, že tam boli. Toto bola neoceniteľná pomoc. Keď sa moja matka dopo-

čula o malých rukách svojho vnuka, povedala mi, že Nátana miluje dvojnásobne. A hoci sa teraz snaží správať ku všetkým svojim vnúčatám rovnako, myslím si, že Nátan má v jej srdci veľmi špeciálne miesto.

Syn sa narodil v 41. týždni, prirodzene, v takzvanom čepci. Šťastie (dnes vieme, že je to Božia milosť) ho neopúšťalo hneď od začiatku. Keď som ho uvidela, moja láska explodovala. Znovu a znovu som mu hovorila, že ho milujem, že ho budem chrániť a že urobím čokoľvek, aby bol šťastný. Nátan sa narodil s obrovským hematómom na hlave. Mal veľmi nízku hladinu krvných doštičiek a rýchlo musel dostať transfúziu. Bolo to pre nás veľmi dramatické. Boj o Nátanov život zatienil problém chýbajúcich rúk. Ostatné veci boli dôležitejšie.

Pokrstili sme ho v nemocničnej kaplnke. Krátko na to nás previezli na kliniku v Zabrze. So synom som mohla byť len tri hodiny denne. Každý deň som sa bála telefonátu z kliniky. Nátan tam dostal sepsu a opäť bojoval o život. Po mesiaci ho pustili domov. Tento čas nám ukázal, že to zvládneme. Dôležité bolo, že syn prežil a bol s nami. V prvom roku života absolvoval 16 transfúzií a mal 6 operácií kolien. Všetko to znášal statočne.

Pri druhom tehotenstve mi lekári hneď od začiatku oznámili, že „kvôli prvému postihnutému dieťaťu mám právo na potrat“. Naša dcéra mala veľkú nuchálnu translucenciu, na ktorú som nedala súhlas. Dcéрка sa narodila úplne zdravá. Nátan a Mia si boli od začiatku veľmi blízki. Spa-

li spolu pritúlení a Mia často napodobňovala svojho bračeka. Nátan je veľmi nápomocný brat. Pomáhal mi pri kŕmení a obliekaní dcéry. Keď jej vypadol cumlík, rýchlo jej ho dal.

Pri ďalšom tehotenstve si lekári pri vyšetrení, že synovi sa zväčšila jedna oblička. Znova som sa do počula, že sa musíme s testami poponáhľať, lebo sa ešte dá urobiť potrat. Vždy som bola pro-life. Nemyslela som si, že sa mi takéto situácie stanú, ale ani chvíľu som neváhala, čo mám robiť. Na svete je takmer osem miliárd ľudí a každý z nás je iný. Je v nás Boží dych! Boh pri stvorení sveta na svoj obraz a podobu iba človeka. Sme krajší ako slnko, hviezdy a galaxie. Máme ten najkrajší dar od Boha – podieľame sa na stvorení nového človeka. Máme možnosť dať mu našu DNA. Myslím si, že preto satan tak nenávidí život, najmä v maternici.

Choroba, s ktorou sa Nátan narodil, prináša utrpenie a mnohé ťažkosti. Zažívame opovrhnutie a mnohé neľahké situácie, ktorým musíme ako rodina čeliť. Boh nám však dáva silu a posilňuje nás. Žiaľ, predtým náš vzťah s Bohom a medzi nami manželmi nebol dobrý. S manželom sme verili v Boha, ale nebol našim základom, len jedným z elementov v našej rodine. Ani naše manželstvo na tom nebolo dobre. Po nejakom čase som sa chcela rozviesť a dokumenty som už predložila právnikovi v Nemecku, kde bývame. Potom som odišla s deťmi do Poľska k mame. V posledný deň môjho pobytu som si povedala, že je vhodný čas ísť na svedenie. Šesť rokov som

sa nespovedala, ale dohodla som sa s kňazom a vstúpila som do spovednice.

Vrátila som sa do Nemecka a naďalej som žila s manželom. Onedlho zomrela jeho babička. Išli sme spolu na pohreb do Poľska. Tam mi manžel povedal, že by chcel ísť na spoveď a sväté prijímanie. Báł sa, lebo nebol asi 16 rokov na spoveď. Dohodol sa s tým istým kňazom, ktorý si vypočul moju spoveď. Vtedy som si myslela, že môj manžel robí všetko preto, aby nás získal späť. Ja som sa však už rozhodla, že odchádzam. Po návrate do Nemecka mal manžel jednu požiadavku, aby sme sa ako rodina večer modlili Otčenáš a každú nedeľu chodili do kostola.

A tak sa aj stalo. Začali sme spolu aj vychádzať. Ešte nikdy sme sa takto spolu nerozprávali. Nikdy sme nemali taký pokoj ako vtedy. Je to zázrak, že sme sa opäť dali dokopy. Zmena povahy po prijatí sviatosti zmierenia a Eucharistia totálne zmenila naše životy.

Ilustračná snímka: MUDr. P. Krcho

V ŠLAPAJACH MILOSTI

98. PÚŤ RADOSTI

VYSOKÁ NAD UHOM 30.5. - 1.6. 2025

"KRISTUS... ZANECHAL VÁM PRÍKLAD, ABY STE KRÁČALI V JEHO ŠLAPAJACH."

1 P 2, 21

Toto podujatie bolo podporené z dotácií Ministerstva školstva, vedy, výskumu a mladosti SR v oblasti práce s mládežou, ktoré administruje NIVAM - Národný inštitút vzdelávacej mládeže.

Pozývame vás na
PÚŤ RODÍN
 v Jubilejnom roku
 s témou

Hlavu hore

29. jún 2025
 10:30 - 16:30

**VYSOKÁ
 NAD UHOM**

10:30 Svätá omša
 Mons. Marek Forgáč, biskup
 11:30 Svedectvo manželov
 12:00 Obed
 z vlastných zásob
 13:15 Pokladovka
 16:00 Adorácia a požehnanie

"Pozri na nebo a spočítaj hviezdy, ak môžeš."
 Gn 15,5

domcek.org
 rodinake.sk

registrácia

Ohlášky

• sobáš 28. júna vo Vítaze – **Jakub Polanský**, syn rodičov Ľubomíra a Márie rod. Dlugošovej, narodený v Prešove, bývajúcí v Štefanovciach a **Júlia Galdunová**, dcéra rodičov † Jozefa a Márie rod. Baranovej, narodená v Prešove, bývajúca vo Vítaze

Stalo sa

- **11. 5. v nedeľu bola po sv. omšiach zbierka na kňazský seminár sv. Karola Boromejského v Košiciach**
- 17. 5. v sobotu bolo po sv. omši stretnutie členov modlitbovej skupiny sv. pátra Pia
- **18. - 24. 5. do nášho kostola zavítalo súsošie s názvom Pamätník nenarodeným deťom, prijali sme ho na týždeň; toto umelecké dielo jemným spôsobom otvára vážnu tému bolesti po umelom alebo spontánnom potrate a pomáha v procese odpustenia a uzdravenia, bola to príležitosť na obnovu lásky v našich rodinách; v nedeľu 18. mája, keď sme pri sv. omšiach privítali súsošie, prihovoriť sa nám d. o. Dušan Škurla, diecézny koordinátor Úradu pre apoštolát ochrany života v Košickej arcidiecéze**
- 18. 5. v 5. veľkonočnú nedeľu bola sv. omša o 14.00 v Doline, celebraval ju Dušan Škurla, diecézny koordinátor Úradu pre apoštolát ochrany života v Košickej arcidiecéze
- **20. 5. v utorok bola v našej farnosti celodenná poklona Najsvätejšej Sviatosti oltárnej**
- 25. 5. v 6. veľkonočnú nedeľu bolo vo filiálnej obci v Ovčí v kostole sv. Barbory 1. sväté prijímanie detí; pri slávnostnej svätej omši o 10.30 po prvý raz prijalo 8 detí Pána Ježiša v Eucharistii
- **1. 6. v 7. veľkonočnú nedeľu je vo farskom kostole sv. Jozefa, robotníka 1. sväté prijímanie detí; pri slávnostnej svätej omši o 10.30 po prvý raz prijme Pána Ježiša v Eucharistii 16 detí**
- 1. 6. v nedeľu je po sv. omšiach zbierka na katolícke masmédiá

Stane sa

- **13. 6. v piatok bude pri sv. omši o 10.00 v košickej katedrále sv. Alžbety vysvätený za trvalého diakona náš farník Erik Kostelník**
- 14. 6. v sobotu bude o 9.30 na fare v katecheticknej miestnosti spoločná krstná náuka
- **14. 6. v sobotu bude stretnutie modlitbovej skupiny sv. pátra Pia**
- 27. 6. v piatok bude záver školského roka „Te Deum“, ktorý deti zo Základnej a Materskej školy ukončia ďakovnou svätou omšou vo Vítaze o 8.00 h.
- **29. 6. v nedeľu bude po sv. omšiach zbierka na Dobročinné diela Svätého Otca**
- 30. 6. v pondelok bude v našej farnosti celodenná poklona Najsvätejšej Sviatosti oltárnej; vo Vítaze začne o 9.00 do 18.00 ukončená Eucharistickým požehnaním a sv. omšou; v Ovčí začne sv. omšou o 8.00 do 15.00
- **5. 7. v sobotu ráno o 5.00 vo Vítaze bude požehnanie peších pútnikov na odpustovú slávnosť do Levoče**
- 6. 7. odpustová slávnosť Návštevy Panny Márie na Mariánskej hore v Levoči

Prehľad úmyslov sv. omši

		Vítaz		Ovčie	
2. 6.	Pondelok			18:00	† Lenka Čigarská
3. 6.	Utorok	18:00	† Jozef a Františka		
4. 6.	Streda			18:00	60: Stanislav
5. 6.	Štvrtok	18:00	† Bartolomej, Helena a Róbert		
6. 6.	Piatok	18:00	† Valent, Mária, Ján, Jozef, Alžbeta, Magdaléna a Anna	17:00	† Dávid Baran
7. 6.	Sobota	7:00	za živých a mŕtvych členov RB		
8. 6.	Zoslanie Ducha Svätého	7:30	za ZBP rod. Čechovej, Blizmanovej a Iskrovej	9:00	30. manž.: Ondrej a Marianna Baranovci
		10:30	za farnosť		
9. 6.	Pondelok				
10. 6.	Utorok	18:00	† Alžbeta, Jozef a Mária Pacovskí		
11. 6.	Streda			18:00	† Anna, Jozef, Peter, Eduard a Jozef Uliční
12. 6.	Štvrtok	7:00	† Marta Balogová	18:00	† Valentín Kollár
13. 6.	Piatok	18:00	40. manž. Bohuznám. manželov a za ich rodinu		
14. 6.	Sobota	7:00	za ZBP Heleny, Žofie a Márie		
15. 6.	Nedeľa Najsvätejšej Trojice	7:30	35: Patrik a za jeho rodinu	9:00	70: Ján Humeňanský
		10:30	za farnosť		
16. 6.	Pondelok			7:00	† Juraj, Anna a Tomáš
17. 6.	Utorok				
18. 6.	Streda				
19. 6.	Najsvätejšie Kristovo telo a krv	18:30	za ZBP celej rodiny Pavla Biroša	17:00	za † rodinu Vaškovú a Murinová
20. 6.	Piatok				
21. 6.	Sobota				
22. 6.	12. nedeľa cez rok - C	7:30	† František st. a František ml. Čechovci	11:00	† Olympia a Jozef Balogovci
		10:30	† Imrich, Mária, Valentín a Mária		
23. 6.	Pondelok				
24. 6.	Utorok	18:00	† Matúš Baloga (výročná)		
25. 6.	Streda			18:00	† Róbert Král'
26. 6.	Štvrtok	7:00	† Mária, Štefan, Ľubomír a Mária		
27. 6.	Najsvätejšie Srdce Ježišovo	8:00	Te Deum		
		18:00	60: Daniela a za jej rodinu	17:00	† Anton Srholec, kňaz
28. 6.	Nepošk. srdce prebl. P. Márie	7:00	za ZBP Bohuznámej osoby		
		15:30	sobáš: J. Polanský - J. Galdunová		
29. 6.	Svätý Peter a Pavol	7:30	za ZBP Petra, Slavomíra a Františka	9:00	za farnosť
		10:30	55. manž.: Milan a Helena		
30. 6.	Pondelok	18:00	za ZBP rodiny Hurajtovej a Filčíkovej	8:00	za ZBP Jozefa Palenčára, kňaza
1. 7.	Utorok	18:00	70: Bohuz. osoba a za jej rodinu		
2. 7.	Streda			18:00	40. manž.: Peter a Mária Magdovci
3. 7.	Štvrtok	18:00	† Ján, Mária, Helena a Štefan		
4. 7.	Piatok	18:00	60: Ján a za jeho rodinu	17:00	† Štefan a Apolónia Hudákovci
5. 7.	Sv. Cyril a Metod	7:30	za živých a mŕtvych členov RB	9:00	† Ján Uličný (111)
		10:30	za ZBP Miroslava, Martina a Moniky		
6. 7.	14. nedeľa cez rok - C	7:30	60: Mária a za jej rodinu	9:00	za farnosť
		10:30	† Tomáš Adamkovič		

